

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Γ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 34

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ✕ Δ. ΔΗΜΕΡ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1907

Η Α. Α. Υ. ΜΑΡΙΑ ΡΟΛΑΝΔΟΥ ΒΟΝΟΠΑΡΤΟΥ

Η ΝΕΑ ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΠΡΙΓΚΙΠΙΚΟΝ * * * * * ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ

Η Α. Β. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ * * * * * ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΗΤΟΦΟΒΙΑΣ

Τὸ ἔτος 1000 ὑπῆρξε τρομερὸν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀνέμενεν αὐτὴ νὰ καταστραφῇ κατ' αὐτό. Τὸ τέλος τοῦ κόσμου ὑπέσχετο μαντεία ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο θὰ ἐπύρροτο. Ναοὶ ἠγείροντο, ὀλονυχτίαι ἐγίνοντο, κατὰ τὰς ὁποίας ἀνεμένετο ἡ καταστροφή διὰ νὰ εὐθεθοῦν ἀπ' αὐτὴν οἱ μέλλοντες νὰ παρουσιασθοῦν πρὸ τοῦ Ὑπερτάτου Κοιτοῦ λατρεύοντες τὸ ὄνομά του· ὅλοι ἐβλεπον τρομεράς ὀπτασίας, τέρατα, εἰκόνας κλαιούσας, σημεῖα οὐράνια. Οὐδεὶς εἰργάζετο καὶ ἡ γῆ ἐνεκρώθη πρὶν καταστραφῇ.

«Τὸ ἔτος 1000» παρήλθεν, ἀλλ' ἡ ἰδέα ὅτι θὰ καταστραφῇ μίαν ἡμέραν ἡ γῆ δὲν παρήχθη, οὔτε παρέχεται. Τὴν καταστροφήν δὲν θὰ τὴν ἔφερον πλέον τὰ τέρατα τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου, ἀλλ' ὁ κομήτης.

Ἀνέκαθεν ὁ οὐράνιος αὐτὸς ταραξίας ἐθεορτήθη ὡς προάγγελος κακῶν. Μήπως κομήτης δὲν προσηγγεῖλε τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος; Τὸν ἐφαντάσθησαν λοιπὸν τρομερὸν τὴν θῆαν τὸν κομήτην. Τὸν ἐβλεπον οἱ τρομαγμένοι ἐκεῖνοι μὲ σῆμα ξίφους, μὲ ὄψιν Μεδούσης, μὲ ἀπαισίαν κόμην, ὡς θηρίον μὲ χεῖρην.

Τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα ἐπιστεῦτο κοινότητα ὅτι ἡ ἐμφάνισις κομήτου εἶνε προάγγελος τοῦ τέλους τῆς γῆς. Ὑπόχουν γραμμένα ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μετὰ ἐμφάνισιν κομήτου τὰ ἑξῆς: «Λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλετε ὅτι τὰ σημεῖα καὶ τέρατα αὐτὰ σημαίνουν καὶ προλέγουσιν ὅτι τὸ τέλος τοῦ κόσμου αὐτοῦ καὶ ἡ φοβερὰ καὶ τελευταία κρίσις τοῦ Θεοῦ πλησιάζουσιν».

Εἰς τὸ 1528 ὁ διάσημος χειρουργὸς Παρέ, καίτοι σοφός, ἐξωγράφισεν εἰκόνα τοῦ τότε φανέντος κομήτου, παραστήσας αὐτὸν ὡς ξίφος καὶ γόφου τοῦ κεφαλῆς κομμένης.

Ὁ Μολιέρος εἰς μίαν τὸν κομφοδιὸν του γράφει ὅτι ὁ κομήτης «ἂν εἰς τὸν δρόμον του συνήντα τὴν γῆν μας θὰ τὴν ἐθρυμμάτιζεν ὡσάν ποτήρι».

Κατὰ τὸν δέκατον ὄγδοον αἰῶνα ὁ φόβος τοῦ κομήτου ἐτάραξε πολλὰς τὴν γῆν. Τὴν 21 Ἀπριλίου τοῦ 1773 ὁ Λαλάντ ἀνήγγελεν ὅτι θὰ κάμη ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν «περὶ τῶν κομητῶν, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ πλησιάσων τὴν γῆν».

Ἀμέσως ὁ λαὸς ὅλος ἐπίστευσεν ὅτι τὸ τέλος τῆς γῆς ἐπίκειται. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Παρισίων παρεκλήθη νὰ δια-

τάξῃ τεσσαρακονταῶρους δεήσεις διὰ νὰ ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος καὶ ὁ Λαλάντ ἠναγκάσθη νὰ παλινφθῆσῃ δημοσίᾳ.

Ὁ δέκατος ἑνατὸς αἰὼν δὲν ἔδωκεν ὀλιγότερον εἰς τὸν φόβον τοῦ κομήτου. Τὰ ἔτη 1816, 1832 καὶ 1857 ὑπῆρξαν ἀγωνιστὴ διὰ τὰ μέρη ὅπου ἐφαίνετο ὁ κομήτης.

Ἡ τρομερὰ συνάντησις δὲν ἐγίνε κατὰ τὰ ἔτη αὐτὰ, ἐγίνε ὁμως ὀλίγον ἀργότερα. Διότι ἠγγίσαμεν πράγματι τὴν 30 Ἰουνίου 1861 ἓνα κομήτην ἐκ τῶν γνωστοτέρων μας, ἓνα ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐπανέχονται περιοδικῶς. Τὴν ἡμέραν τὴν ὅποιαν ἀνεφέραμεν ἡ γῆ καὶ μετ' αὐτῆς ἡ σελήνη εὐρέθησαν βυθισμένα εἰς τὸ ζολοσσαῖον νέφος τῆς οὐρᾶς τοῦ πλανοδίου ἄστρου καὶ μάλιστα εἰς τὴν μεγαλιτέραν του πυκνότητα. Μιὰς οὐρᾶς μήκους ἑξ ἑκατομμυρίων λευγῶν.

Οἱ ἀστρονόμοι εἶδον τὴν νύκτα ἐκείνην—διότι νύκτα συνέβη τὸ φαινόμενον—ἓνα φωσφορισμὸν τοῦ οὐρανοῦ ὅλοον ὁμοιον μὲ ἐκεῖνον μιᾶς ἀγῆς τοῦ Βορρᾶ.

Ὁ κόσμος δὲν κατεστράφη τὴν 30 Ἰουνίου 1861. Ἡ γῆ λοιπὸν δύναται χωρὶς συγκινήσεις νὰ συναντᾶται μὲ τὸν κομήτην, νὰ καλύπτεται μάλιστα ἀπὸ τὴν ὕλην του.

Τί θὰ συνέβαιναν ὁμως ἂν, ἀντὶ νὰ βυθισθῶμεν εἰς τὴν οὐρᾶν τοῦ κομήτου, συνεκρουόμεθα μὲ τὸν πυρήνα του;

Παρὰ τὰς βεβαιώσεις μερικῶν ἀστρονόμων ὅτι οἱ κομήται εἶνε «ὄρατα τίποτε» εἶνε πιθανόν, ὅτι οἱ πυρήνες τῶν κομητῶν εἶνε στερεοὶ καὶ ὅτι οἱ ἀερόλιθοι εἶνε συντρίμματα γηραιῶν κομητῶν.

Ὁ περίφημος Λαπλᾶς εἶχε φαντασθῇ τὰς συνεπείας τῆς συναντήσεως αὐτῆς τῆς γῆς μας μὲ τὸν πυρήνα ἐνὸς κομήτου. Εἰς τὸ βιβλίον του «Ἐκθεσις περὶ τοῦ συστήματος τοῦ κόσμου» εἶχε προφητεύσει μὲ ὕψος Ἀποκαλύψεως τὰ ἑξῆς: «Τοῦ ἄξονος καὶ τῆς κινήσεως τῆς σφαίρας μας ἀλλασσομένων, αἱ θάλασσαι θὰ ἐγκαταλίπωσι τὰς κοίτας των διὰ νὰ ἰσοροπήσουν. Θὰ πνιγῇ μέγας ἀριθμὸς ὑπάρξων εἰς τὴν παγκόσμιον αὐτὴν πλημμύραν ἢ θὰ καταστραφοῦν ἀπὸ τὸν σφοδρὸν κλονισμόν. Εἶδη ὀλόκληρα ὑπάρξων θὰ λείψουν. Αὐταὶ θὰ εἶνε αἱ καταστροφαι τὰς ὁποίας θὰ προσενήθη σύγκρουσις τῆς γῆς μὲ ἓνα κομήτην».

Φρικαιότερα θὰ ἦσαν αἱ προφητεῖαι τοῦ Λαπλᾶς ἂν ἐγνωρίζε τὸ μέγα ἀξίωμα τῆς μηχανικῆς μεταβολῆς τῆς ὕλης διὰ τῆς θερμότητος. Ἡ σύγκρουσις θὰ παραγάγῃ θερμότητα, εἰς τὴν ὅποιαν ὡς ἰσχυρίσθησαν σοφοί, ἡ γῆ μας θὰ ταπῆ. Ἀνθρώποι καὶ ζῶα, πράγματα καὶ θάλασσαι, θὰ ἐγίνοντο καπνός.

Τελευταίως ὁ Ροδόλφος Φάλμπ, ὁ γνωστός ἀστρονομὸς, εἶχε προαναγγεῖλῃ κίνδυνον συναντήσεως τῆς γῆς

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΩΗΝ * * * * * ΤΩΝ ΥΨΗΛΩΝ * * * * * ΜΝΗΣΤΗΡΩΝ

ΜΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΕΙΚΟΝ

Ἐνος εὐτυχημένου πριγκιπικοῦ οἴκου ἐτέθησαν εἰς Παρισίους τὰ θεμέλια οἴκου χαρᾶς καὶ ἁρμονίας. Ὁ ἀθλητικὸς μας Βασιλότας, ὁ βασιλικὸς μας ναύτης, ὁ ἀρελῆς καὶ ἀγαπημένος ἀπὸ τὸν λαὸν Πρίγκιψ Γεώργιος, ἠρραβωνίσθη τὴν 17 Αὐγούστου τὴν Α. Υ. τὴν Πριγκίπισσαν Μαριὰν Βονοπάτου, θυγατέρα τοῦ Πρίγκιπος Ρολάνδου Βονοπάτου, ἐκ κλάδου τῆς οἰκογενείας τοῦ Μεγάλου Κατακτητοῦ. Ἡ νέα μας Πριγκίπισσα ἐγεννήθη ἐν Σαιν-Κλοῦ παρὰ τοὺς Παρισίους τὴν 2 Ἰουλίου 1882, ἔτυχε δὲ μεγίστης μορφώσεως, τοιαύτης, ὥστε νὰ εἶνε βέβαιον ὅτι ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα μας, τὴν γενέτειραν τοῦ Καλοῦ, εἰς τὴν λατρεῖαν τοῦ ὁποίου ἡ Α. Υ. τόσον διακρίνεται.

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΠΑΤΟΝ.—Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΔΙΔΩΝ ΤΗΝ ΧΕΙΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΝΗΣΤΗΝ ΤΟΥ [Φωτ. τοῦ ἐν Παρισίους ἐρασιτέχνον κ. Α. Κωνσταντινίδου, μηχανικοῦ].

μετὰ κομήτου. Ὁ κομήτης ὁμως δὲν ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν τοῦ Φάλμπ καὶ ἐσώθημεν πάλιν.

Ἐπιστεῖθη λοιπὸν πλέον ὅτι ὁ κομήτης δὲν εἶνε τόσον ἐπικίνδυνος πολέμιος τῆς γῆς.

Ὁ Ἄραγὸς ὑπελόγησεν ὅτι ἐπὶ 281,000,000 περιπτώσεων μόνον εἰς μίαν καὶ μόνην εἰμπορεῖ νὰ συμβῇ σύγκρουσις τῆς γῆς μὲ κομήτην.

Ἀλλὰ καὶ ἂν γίνῃ δεκτόν, λέγουσιν οἱ νεώτεροι ἀστρονόμοι, ὅτι εἶνε πιθανὴ ἡ σύγκρουσις ἐνὸς κομήτου μὲ τὴν γῆν μας, δὲν σημαίνει τοῦτο ὅτι θὰ ἐπιφέρει καταστροφάς.

Ἡ ὕλη ἐνὸς κομήτου—λέγουσιν ἄλλοι—δὲν εἶνε πυκνὴ ὅπως ἡ τῆς γῆς. Εἶνε ἀπὸ ἀτμούς, φωτιζομένους ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ διὰ τοῦτο στέλλοντας εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ἄπειρον τὸ φῶς των. Ἄτμοι εἶνε ἡ μεγαλοπρεπὴς οὐρᾶ τοῦ κομήτου Δέλτα, ἡ ἀτμώδης ὁμως αὐτὴ ὕλη δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀτμόσφαιράν μας καὶ ν' ἀναμιχθῇ μετ' αὐτῆς.

Εἰμποροῦμεν λοιπὸν νὰ μετριάσωμεν τὸν φόβον μας, παραδεχόμενοι μὲ τοὺς περισσοτέρους ὅτι ὄχι μόνον ἡ πιθανότης μιᾶς συγκρούσεως εἶνε μικρὰ, ἀλλὰ καὶ ἂν πραγματοποιηθῇ, θὰ εἶνε καθολικῆς ἀνεπαίσθητος. Ἡ νεφελώδης ὕλη του, ὅταν πλησιάσῃ τὰ πρῶτα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρᾶς τῆς γῆς, ἂν δὲν ἐξαφανισθῇ κατ' ὀλοκλήριαν, θὰ ὀλισθήσῃ ἐπ' αὐτῆς καὶ θὰ ἀλλάξῃ δρόμον.

Οἱ κομηταὶ ἔως τώρα δὲν ἐφάνησαν ἐχθροὶ τῆς πωχῆς μας γῆς, ἀλλ' οὔτε εἶνε οἱ φοβερότεροι.

Ἐχει ὁ πλανήτης μας τόσους ἄλλους ἐπικινδύνους ἐχθρούς, θανατηφόρους ἀσθενείας, νὰ φοβηθῇ!

Ὁ ἥλιος ἐν πρώτοις παρίσταται ὡς τρομερὸς ἐχθρός. Ἄν σβύσῃ αἴφνης καὶ μᾶς στερήσῃ τῆς ζωοδοτικῆς θερμότητός του καὶ τοῦ φωτός του; Ὁ Βύρων περιέγραψε τί θὰ ἐγίνετο. «Εἶδα ὄνειρον, λέγει, τὸ ὅποιον δὲν ἦτο ἐντελὸς ὄνειρον. Ὁ λάμπων ἥλιος ἐσβέσθη. Τὰ ἄστρα ἔτρεχον σκοτεινὰ εἰς τὸ αἰώνιον διάστημα, γυμνωμένα ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας των καὶ χωρὶς νὰ ἀκολουθοῦν τὸν κανονισμένον δρόμον των. Ἡ γῆ παγωμένη ἔπλεε τυφλὴ καὶ μαύρη εἰς τὸν ἄερα καὶ ἡ σελήνη δὲν ἐφώτιζεν. Ἡ πρῶτα ἤρχετο, ἔφευγε καὶ ἐπανήρχετο χωρὶς νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν. Οἱ ἄνθρωποι εἶχον λησμονήσει τὰ πάθη

των ἐν τῷ τρόμῳ τῆς θλίψεως αὐτῆς. Αἱ καρδία παγωμένα ἔβετευσαν, ἐν ἐγωίστικῃ προσειχῇ, τὸ φῶς. Ὅλοι ἦσαν ἔξω, γύρω ἀπὸ πυράς. Οἱ θρόνοι, τὰ ἀνάκτορα, αἱ καλύβαι, αἱ κατοικίαι παντὸς εἴδους ἐκαίοντο διὰ νὰ φωτίζων τὰ σκότη. Αἱ πόλεις ἐγίνοντο βορᾶ τῶν πυρκαϊῶν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνηθοῦσαν τέρως τῶν κατοικιῶν των διὰ νὰ παρατηρήσουν ἀλλήλους διὰ τελευταίαν φρονᾶν».

Πράγματι τὸ ὄνειρον τοῦ ποιητοῦ δὲν εἶνε ἔξ ὀλοκλήρου ὄνειρον. Ἡ ἐπιστήμη μᾶς ἠπέλιψε καὶ μὲ τὸν κίνδυνον νὰ σβεσθῇ ὁ ἥλιος. Δὲν θεωρεῖ τὸν οὐράνιον αὐτὸν λαμπτήρα αἰώνιον καὶ ἀνεξάντητον. Ὁ Ἐλμολτς πιστεύει ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡλίου σχεδὸν ἐξηντλήθη. Τὰ 453/454 αὐτῆς κατηνάλωθησαν ἤδη. Παρατηροῦνται πλέον κηλίδες αἱ ὁποῖα ἐπιβεβαιώνουν τὸ τοιοῦτον.

Ἡ γῆ μας λοιπὸν θὰ ἀποθάνῃ ἀργὰ ἀργὰ, ἀπὸ μίαν αὐξάνουσαν διαρκῶς ἐλάττωσιν τοῦ φωτός καὶ τῆς θερμοκρασίας. Τὰ φυτὰ τῶν θερμῶν κλιμάτων θὰ ἀποθάνουν. Τὸ αὐτὸ θὰ γίνῃ διὰ τὸν κόσμον τῶν ζῶων. Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀνθέξῃ περισσότερο.

Ἀλλὰ μήπως ὁ ἥλιος μόνος μᾶς ἀπειλεῖ; Ὁ φλοιὸς τῆς γῆς εἶνε λεπτότατος ἐν σχέσει πρὸς τὴν ρευστὴν ὕλην τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ πλανήτου μας. Ὑπῆρξαν λοιπὸν προφήται προοιδόντες ὅτι ἡ λεπτὴ αὐτὴ κρούστα θὰ σπάσῃ καὶ θὰ βυθισθῇ.

Ἄλλοι προβλέπουν ὅτι τὰ ὄρη διὰ τῶν βροχῶν καὶ δι' ἄλλων ἐπιτροπῶν θὰ λείψουν. Αἱ θάλασσαι τότε δὲν θὰ εὐρίσκων τί νὰ τὰς κρατῇ εἰς τὰς κοίτας των. Θὰ πλημμυρῶσιν τὴν γῆν καὶ τὸ ὕψος τοῦ ὕδατος ὑπελογισθῇ εἰς 200 μέτρα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ κομήτης μένει διὰ τοὺς πολλοὺς ὁ ἐπιφοβότερος ἐχθρός μας.

Οἱ ἄλλοι κίνδυνοι ἀφορῶσιν ἀποτάτους ἀπογόνους μας. Ὁ Μπυρφὸν εἶπεν, ὅτι εἰς 95,000 ἔτη ἡ θερμότης τῆς γῆς θὰ μειωθῇ τόσον, ὥστε ἡ ζωὴ θὰ εἶνε ἀδύνατος. Ὁ Λεβεργιέρ δίδει εἰς τὴν γῆν ζωὴν 35 ἑκατομμυρίων ἐτῶν. Οἱ φρονινοῦντες ὅτι θὰ βυθισθοῦν τὰ ὄρη καὶ θὰ πλημμυρῶσῃ ἡ γῆ ἐπολογίζων ὅτι αὐτὸ θὰ γίνῃ μετὰ 6 ἑκατομμύρια ἐτῶν. Εἰς 10 χιλιάδας ἔτη λέγουσιν ἄλλοι ἡ γῆ θὰ γηράσῃ ὡς ἡ σελήνη καὶ θὰ νεκρωθῇ.

Πολλὰ μεγάλα προθεσμίαι, αἱ ὁποῖα δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν.

ΑΙ ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΦΥΣΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

[Συνέχεια των Πνευματιστικών Πειραμάτων του Καμίλλου Φλαμιαρμόν].

Πολλά πρόσωπα τοποθετούνται περί μιάς τραπέζης, με τὰς χείρας ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀναμένουν τὸ τί θὰ ἀποδώσῃ αὐτῇ. Μετὰ πέντε, δέκα, δεκαπέντε, εἴκοσι λεπτά, ἀκούονται κτυπήματα ἐν τῇ τραπέζῃ ἢ κινεῖται τὸ ἐπιπέδον, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἐμφυγνόμενον. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς τῆς ἐπιπέδου; Διότι εἶνε σχεδὸν τὸ μόνον ἐπιπέδον, περί τὸ ὁποῖον συνειθίσμεν νὰ καθήμεθα. Ἐνίοτε ἡ τραπέζα ἐγείρεται ἐπὶ ἐνὸς ἢ περισσοτέρων ποδῶν καὶ ὑψίσταται ταλαντεύσεις. Ἄλλοτε ὑπεγείρεται ὡσάν προσκολλημένη εἰς τὰς ἐπ' αὐτῆς τοποθετημένας χείρας καὶ τοῦτο ἐπὶ δύο, τρία, πέντε, δέκα, εἴκοσι δευτερόλεπτα. Ἐνίοτε προσκολλάται εἰς τὸ πάτωμα με τὸσην δυνάμιν ὥστε φαίνεται ὅτι ἐδιδρασιάσθη, ἐτριπλασιάσθη τὸ βῆρος της. Ἄλλοτε καὶ σχεδὸν πάντοτε τῇ προσκλήσει τῶν παρερισκομένων ἀκούονται θόρυβοι πριόνος, γραφόντος μολυβδοκονδύλου κ.τ.λ. Εἶνε ὅλα ταῦτα ἀποτελέσματα φυσικὰ παρατηρημένα, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν ἀναντιρρήτως τὴν ὑπαρξίν δυνάμεως ἀγνώστου.

Ἡ δύναμις αὐτὴ εἶναι δύναμις φυσικὴ τῆς ψυχικῆς. Ἐάν δὲν παρετηροῦντο εἰμὴ κινήσεις ἐστερημένα ἔννοιās, οἰαδιῆποτε, τυφλαί, σχετιζόμεναι μόνον με τὰς θελήσεις τῶν παρερισκομένων καὶ ἀνεξήγητοι διὰ μόνης τῆς ἐπαφῆς τῶν χειρῶν τῶν πειραματιστῶν, θὰ ἠδύνατο κανεῖς νὰ σταματήσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα αὐτὸ, μιάς νέας δυνάμεως ἀγνώστου, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ εἶνε μετασχηματισμὸς τῆς νευρικῆς μας δυνάμεως τοῦ ὁργανικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, καὶ τοῦτο θὰ ἦτο κατὰ ἀξιόλογον. Ἄλλὰ τὰ κτυπήματα τῆς τραπέζης ἢ διὰ τῶν ποδῶν της, παράγονται εἰς ἀπάντησιν ἐρωτήσεων, ἀπευθυνόμενων εἰς τὴν τραπέζαν. Ἀφοῦ γνωρίζουν ὅλοι, ὅτι ἡ τραπέζα εἶνε τεμάχιον ξύλου, ἀπευθυνόμενοι πρὸς αὐτὴν ἀπευθύνονται εἰς κάποιαν δυνάμιν πνευματικὴν, ἢ ὁποῖα ἀκούει καὶ ἀπαντᾷ.

Τοιοῦτοτρόπος ἤρχισαν τὰ φαινόμενα, ὅταν κατὰ τὸ 1848, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, αἱ δεσποινίδες Φόξ ἤκουσαν ἐν τῷ δωματίῳ τῶν κτυπήματα εἰς τοὺς τοίχους καὶ τὰ ἐπιπλα, ὃ δὲ πατήρ των, μετὰ πολλοῦς μῆνας βεβανιστικῶν ἀναζητήσεων, κατέληξε νὰ πιστεύσῃ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν τῶν βρονκολάκων καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν ἀόρατον αἰτίαν μίαν οἰανδήποτε ἐξήγησιν. Ἐλάβε τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰς τεθείσας ἐρωτήσεις διὰ τῶν συνομολογημένων κτυπημάτων καὶ τῷ ἀπεκαλύφθη ὅτι ἦτο ἡ ψυχὴ τοῦ παλαιοῦ ἰδιοκτητοῦ, δολοφονηθέντος ἄλλοτε εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν του. Ἡ ψυχὴ αὐτῆ ἐξῆλθε μνημόσυνα καὶ ταφῆν τοῦ σώματος. (Ἐκτετέ αἱ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσιν εἶνε διὰ τὸ **ναί** ἐν κτύπημα, διὰ τὸ **οχι** δύο, καὶ τρία δι' ἐπιβεβαιώσιν μεγαλητέραν τοῦ ἀπλοῦ **ναί**).

Ἀνακοινώσεις ληφθεῖσαι εἰς τὰς ἀναριθμήτους συναθροίσεις (πολλὰ ἑκατοντάδες), εἰς τὰς ὁποίας παρέστην, μοῦ ἔδειξαν ἀποτελέσματα σχετικὰ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παρερισκομένων. Φυσικὰ, ἀπύθνηνα πλείστα ἀστρονομικῆς ἐρωτήσεως. Αἱ ἀπαντήσεις δὲν μᾶς ἀπεκαλύψαν τίποτε καὶ ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι, ἂν ὑπάρχουν πνεύματα, ὑπάρξεις φυσικαὶ ἀνεξήγητοι ἡμῶν κατὰ τὴν ἐνέργειαν, εἰς τὰ πειράματα αἱ ὑπάρξεις αὐτὰ δὲν γνωρίζουν περὶ τῶν ἄλλων κόσμων περισσότερα ἀπὸ ἡμᾶς.

Διακεκριμένος ποιητὴς ὁ κ. Mathieu, παρίστατο συνήθως εἰς τὰς συναθροίσεις τοῦ σαλονίου Mont-Thabor καὶ ἐπετύχονεν ἐνίοτε στίχους ἀρετὰ ὁραίους τοὺς ὁποίους δὲν ἐκτύπη βεβαίως ἐν συνειδήσει αὐτὸς ὁ ἴδιος, διότι ἦτον ἐκεῖ, ὅπως καὶ ἡμεῖς ὅλοι, διὰ τὰ σπουδαία. Ὁ κ. Ζουμπέρ ἐδημοσίευσεν **«Μύθους καὶ ποιήματα διάφορα»** ὑπὸ Πνεύματος κτυπῶντος, τὰ ὁποῖα δεκνύουν ἐναργῶς ἀπαύγασμα τῶν συνήθων σκέψεων του.

Ἰδοὺ μερικὰ ἐκ τῶν διὰ κτυπημάτων γενομένων τούτων ἀνακαινώσεων.

«Spiritus ubi vult spirat; et vocem ejus audis, sed nescis unde veniat ant quo vadat. Sic est omnis qui natus est ex spiritu».

[«Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος» Ἰωάνν., Γ'. 8].

Ἐν πρόσωπον ἠρώτησεν τὸ πνεῦμα ἂν ἠδύνατο νὰ κτυπήσῃ τὰς λέξεις τὰς χαραγμέναις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ διατυλιδίου του:

«Αγαπῶ νὰ μ' ἀγαποῦν ὅπως ἀγαπῶ ὅταν ἀγαπῶ».

Ἐπειδὴ εἰς παριστάμενος ὑποπτεύθη ὅτι ἡ τραπέζα, περί τῆς ὁποίας ἐκαθήμεθα, ἠδύνατο νὰ κτυπήσῃ μηχανισμὸν παράγοντα τὰ κτυπήματα, μίαν τῶν ὑπαγορευθεισῶν φράσεων ὑπαγορευθῆν διὰ κτυπημάτων εἰς τὸν ἀέρα. Μετὰ τινὰς ἀνακαινώσεις, ὧν ἡ πρωτοτυπία συνίσταται εἰς τὸ δῆθεν ἀρχαιοπρεπὲς ἀλλὰ καὶ ἀνορθόγραφον λεκτικὸν ἰδοῦ τινες κρυπτολογικαί:

«Σαμὺ ἰδ νοιρήστου ετοιναί ενίε ἀθ αταιλὰμ ἄλλοπ-ετσήοννέ ἂν ημὸκὰ νονέμμαρτεπιε ενίε ζῶσ νεδ αιοπό ἀτ αταμήτης ετεσάνγχεῖ ἂν ἀιδ ἀμδεντ ὅτ ετεσσάρατ ἡμ. νήλνοβμσο νήλακ ναίμ ετασήθβολοζ'Α» κτλ.

[Σ.Μ. Εἰς τὸ πρωτότυπον ἡ ἀνακοίνωσις εἶνε ὑπερφορημένη γαλλιστί. Τὴν μεταφέρωμεν καὶ παραθέτομεν τὸ κείμενόν της ἀναγνωσομένης ἐκ τοῦ τέλους πρὸς τὴν ἀρχήν:

«Ἀκολουθήσατε μίαν καλὴν συμβουλὴν. Μὴ ταράσσετε τὸ πνεῦμα διὰ νὰ ἐξηγᾶσθε ζητήματα τὰ ὁποῖα δὲν οἶσιν εἶνε ἐπιτεροαμένον ἀκόμη νὰ ἐννοήσθε. Πολλὰ μάλιστα θὰ εἶνε πάντοτε μυστήριον δι' ὑμᾶς.].

Ἐρωτᾷ κάποιος:

— Διὰ τί ὑπαγορεύσατε ἔτσι;

Ἀπάντησις:

— Διὰ νὰ σᾶς δώσω νέας καὶ ἀπροσδοκίτους ἀποδείξεις.

Ἰδοὺ ἄλλη ἀνακοίνωσις ἄλλου εἴδους:

«Acmairsvnooususvtoeussbaoinmssoentsfbiideenleosus. Sloeysepzrmntissacimndtieetuesnudrrvaosuessmaairlises».

Ἐρωτῶ:

— Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ περίεργον σύνολον.

— Διάβασε τὰ γράμματα χωριστὰ τὰ ἄρτια καὶ χωριστὰ τὰ περιττὰ διὰ νὰ διαλύσῃς τὰς ἀμφιβολίας σου.

Ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆ δίδει τοὺς στίχους:

Amis, nous vous aimons bien tous
Car vous êtes bons et fidèles
Soyez unis en Dieu: sur vous
L'Esprit-Saint étendra ses ailes.

[Φίλοι σᾶς ἀγαποῦμεν πολὺ ὅλους
Διότι εἶσθε καλοὶ καὶ πιστοὶ
Ἐστὲ ἠνωμένοι ἐν Θεῷ. Ἐπ' ὑμῶν
Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θὰ ἐκτείνῃ τὰς πτέρυγας του].

Εἶνε ἀρετὰ ἀπλοῦν, βεβαίως, καὶ χωρὶς ποιητικῆς ἀξιόσεως. Θὰ συμφωνήσεται ὅμως ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ὑπαγορεύσεως εἶνε μεγάλῃς δυσκολίας.

Γίνεται λόγος περὶ τῶν ἀνθρωπίνων σχεδίων. Ἡ Τραπέζα ὑπαγορεύει [Σ.Μ. Ἐν πρωτοτύπῳ εἰς στίχους]:

Ἐάν ὁ λαμπρὸς ἥλιος διαλύει τὰ ἀστρα
Γνωρίζετε, ὦ θνητοί, ἂν θὰ ἴδετε τὴν ἐσπέραν;
Καὶ ὅταν ὁ οὐρανὸς χάνεται εἰς πένθημα καλύμματα
Εἶνε ἡ ἐπαύριον: θὰ δυνήθητε νὰ τὸν ἐπανιδετέ;

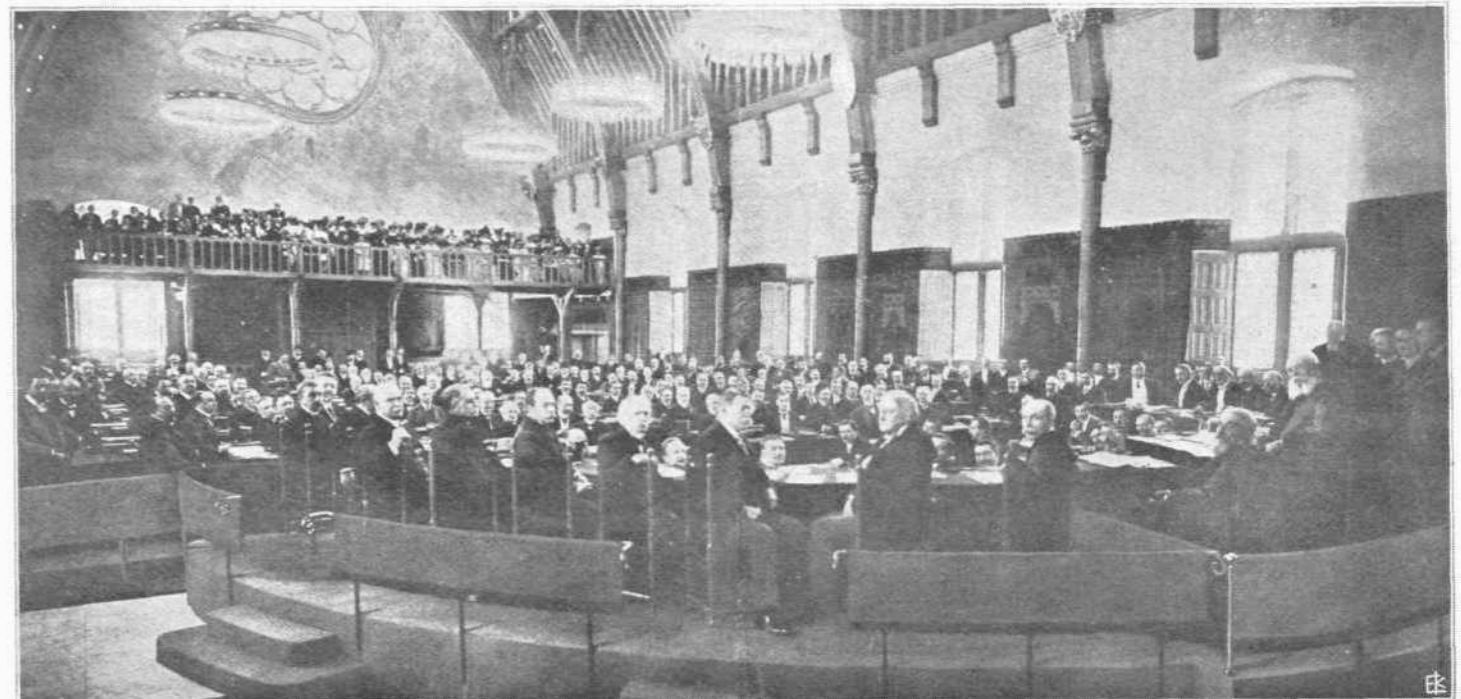
Ἐρωτοῦν: — Τί εἶνε Πίστις;

Πίστις, ἐδλογημένος κάμπος
Ποῦ ἔχει θερισμὸν θανμάσιον
Καὶ κάθε ἐργάτης εἰμπορεῖ ἐπ' ἄπειρον
Νὰ θεοῦ καὶ νὰ συλλέγῃ καὶ νὰ φεγγῇ μετὸν δεμάτι του.

Ἡ ἐπιστήμη εἶνε δάσος, ὅπου μερικοὶ χαράσσουν δρόμους, ὅπου πολλοὶ πλανῶνται καὶ ὅπου πάντες βλέπουν τὰ ὄρια τοῦ δάσους ν' ἀπομακρύνονται ἐπ' ὅσον αὐτοὶ προχωροῦν.

Ἡ Θεὸς δὲν φωτίζει τὸν κόσμον μετὸν κεραιῶν καὶ τὰ μετέωρα. Διευθύνει γαλήνως τὰ ἀστρα τὰ ὁποῖα τὸν φωτίζουν. Οὕτω αἱ θείαι ἀποκαλύψεις θὰ διαδεχθῶν ἀλλήλας μετὰ τάξεως, λογικῆς καὶ ἁρμονίας.

Ἡ ὀρθοκεία καὶ Φιλία εἶνε δύο σύντροφοι οἱ ὁποῖοι βοηθοῦν διὰ νὰ διατρέξῃ τις τὸν ὀδυνηρὸν δρόμον τῆς ζωῆς.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΝ ΧΑΓΗΝ. ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΑΓΗΝ

κόσμος ἐργάζεται κατὰ δύο τρόπους διὰ τὴν εἰρήνην του. Ὁ πρῶτος εἶνε νὰ «ετοιμάσῃ τὸν πόλεμον» κατὰ τὴν παλαιὰν παροιμίαν. Ὁ ἄλλος ἐπίγινωκεν ἀπὸ τὴν ἰδέαν νὰ λείψῃ ὁ πόλεμος καὶ ἡ προπαρασκευὴ του συνεπῶς. Τὸ δεύτερον αὐτὸ συνεζητήθη θεωρητικῶς καὶ ἐθεόθη — ἕως τὴν τοῦλάχιστον — ἀκατόρθωτον. Τὰ πράγματα ἐπέβαλον ἄλλην τροπὴν εἰς τὰς σκέψεις τῶν εἰρηνοφίλων, ὅταν αἱ σκέψεις αὐταὶ ἀπερασίσθη νὰ συζητηθῶσιν ἐπισήμως. Δὲν συζητεῖται πλέον τὸ νὰ λείψῃ ὁ πόλεμος. Συζητεῖται τὸ νὰ κανονισθῇ ἡπιώτερος καὶ δικαιοτέρος, ὅταν δὲν γίνῃ δυνατὸν νὰ ἀποσοβῆθῃ. Ἡ ἀποσοβήσις του ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ καθορισμοῦ διατησίας, τὸ ἡπιώτερον τὸν μετὰ διαφόρους κανονισμοὺς τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μαχομένων.

Ἡ Εἰρήνη εἶνε ὅπως ἡ εὐτυχία εἶπεν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλίας Κωνσταντῆ. Δύναται ποτε νὰ ἐπιτευχθῇ τελεία εὐτυχία εἰς τὸν κόσμον τούτων; Οὕτως ἀδυνατοῦμεν νὰ εἰπωμεν ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν τελείαν καὶ παραδόξωμον Εἰρήνην.

Εἰς τὴν ἄγραν τῆς Εὐτυχίας λοιπὸν συνεισέφερε καὶ ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν Χάγην μετὰ τοὺς ἀντιπροσώπους της. Καὶ συνέτεινε πολὺ. Τόσον ὥστε ὁ ἴδιος Κωνσταντῆ, ὁ ὁποῖος ὀμιλεῖ ἀνωτέρω, νὰ κρίνῃ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ἀπεσταλμένους ὅτι ἡ Πατρίς μας δὲν στερεῖται σοβαρῶν ἀνδρῶν διὰ νὰ ἀνορθώσουν τὰ γέφω μας ἐρείπια.

Ὁ κ. Γ. Στροῖτ εἶνε ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Χάγην. Διὰ τὰ ἐπιβληθῆ ὡς ἐπιβληθῆ καὶ νὰ ἀκουσθῇ ὡς ἠκούσθη ἔπρεπε νὰ εἶνε αὐτὸς ὁ φωτισμένος ὄχι μόνον μετὰ τῆς Ἐπιστήμης τὸ φῶς ἀλλὰ καὶ τὴν φλόγα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατριδα. Διὰ νὰ νικήσῃ εἰς τὸν μεγάλον ἐκείνον συναγωνισμὸν τῶν μικρῶν ἐθνῶν τοῦ Αἴμου ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ κόσμου ἔπρεπε νὰ εἶνε ὁ μελετηρὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ βαθύτατα αἰσθανόμενος τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν.

Δὲν εἰμποροῦμεν νὰ παρουσιασθῶμεν ὡς ἰσχυροὶ τὴν ἑλλην. Ἐφάνημεν

ἰσχυροὶ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν. Ἐπιδιώκοντες τὸ ἰδεώδες, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι προηγμένοι λαοί. Δυνάμενοι νὰ ληφθῶμεν ὅτ' ὄψιν καὶ νὰ ἔχωμεν γνώμην εἰς παγκόσμια ζητήματα.

Ἡκούσθη αὐτὴ ἡ μικρὰ μας γονία θεσπίζουσα νόμους διὰ τὴν γῆν ὅλην.

Καὶ ἠκούσθη χάρις εἰς τὸν κ. Γ. Στροῖτ. Ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του, τὴν ἀληθινὰ ἐξιμφοτικήν του Ἑλληνικοῦ γοήτρου, δύο προτάσεις του ἀναφέρωμεν.

Ἡ πρώτη εἶνε ἡ περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐξασφαλισμοῦ τῶν οὐδετέρων ὑδάτων διὰ τορπιλλῶν, γενομένη δεκτὴ καὶ παρατεμφθεῖσα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἐπεξεργασίας ἐπιτροπῆν.

Διὰ τὴν ἄλλην γνωρίζομεν περισσότερα.

Ἀφορᾷ τὸν διακανονισμὸν τῶν κατὰ βομβαρδισμὸν λιμένων, πόλεων, χωριῶν, κατοικιῶν καὶ κτιρίων μὴ ὀχυρωμένων καὶ τὴν διαπνέει πνεῦμα φιλόστοργον καὶ φιλόστοργον, κανονίζον τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἀναγκαζομένης νὰ βομβαρδίσῃ ναυμαχίας δυνάμεως, ἀπέναντι τῶν ἀπροστατευτῶν καὶ ἀπολέμων, τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, τῶν νοσοκομείων, τῶν ναῶν καὶ τῶν ἱστορικῶν μνημείων καὶ καταστημάτων ἀφιερωμένων εἰς τὰς Τέχνας καὶ τὰς Ἐπιστήμας.

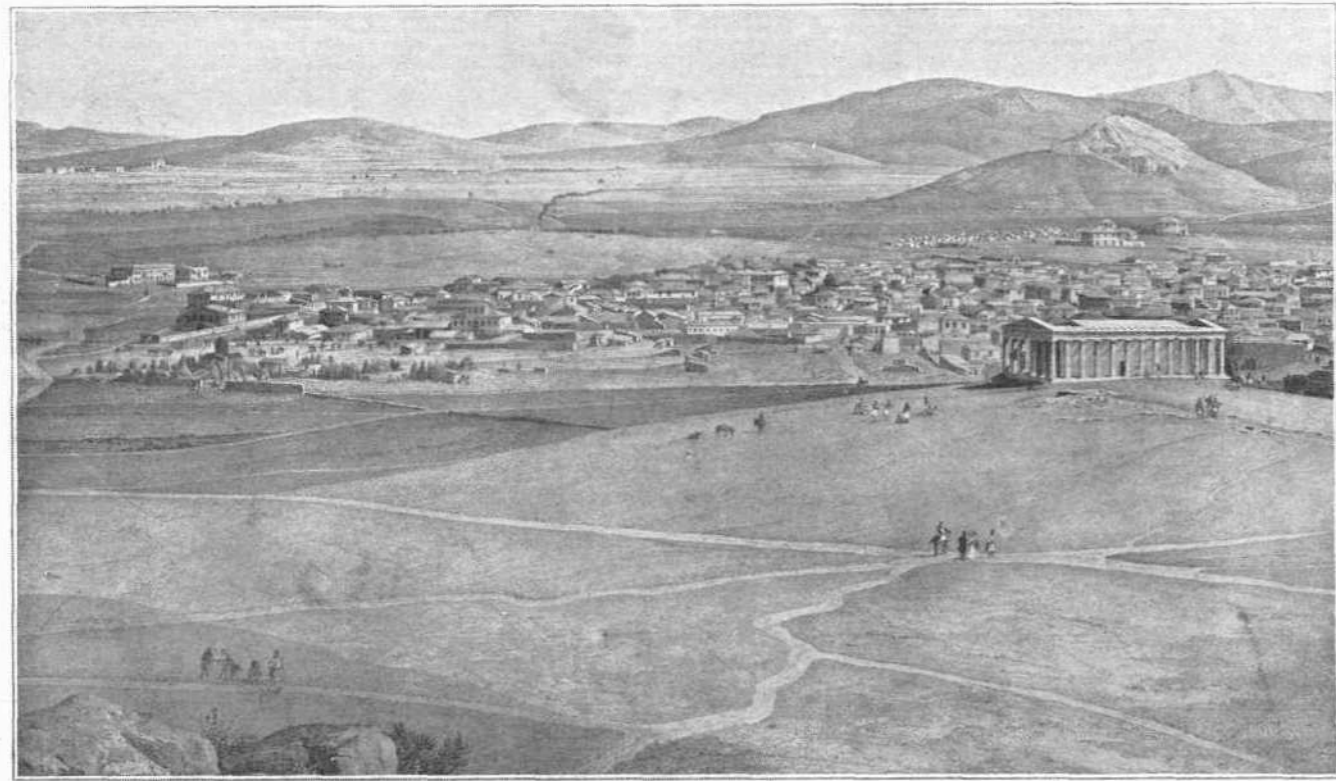
Τὸ σχέδιον τοῦ κ. Γ. Στροῖτ αὐτὸ ἔγινε παμψηφεί δεκτὸν καὶ ἀμέσως, ἐκτὸς ἐλάχιστον ἐπιφυλάξεων εἰς ἕν τῶν ἄρθρων του, ἀναφερόμενον εἰς τὴν λεπτομέρειαν, ἂν μέρος πρὸ τοῦ ὁποῖου ἔχουν βυθισθῆ ὑποβρύχιοι τορπιλλῶν αὐτόματοι πρέπει νὰ θεωρηθῶν ὡς ὀχυρωμένον καὶ νὰ βομβαρδίζεσθαι ἢ ὄχι.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ κ. Γ. Στροῖτ εἰς τὴν Χάγην καὶ αἱ ἐπιτυχίαι του ἐθανεμάσθησαν, ἀπετέλεσαν δὲ ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀδράνειαν τῶν Βουλγάρων ἀντιπροσώπων.

Αὐτὸ καὶ μόνον θὰ ἴσχοι νὰ μεγεθύνῃ τὸν θρίαμβον τοῦ ἀξίου ἀντιπροσώπου μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΟΪΤ Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος

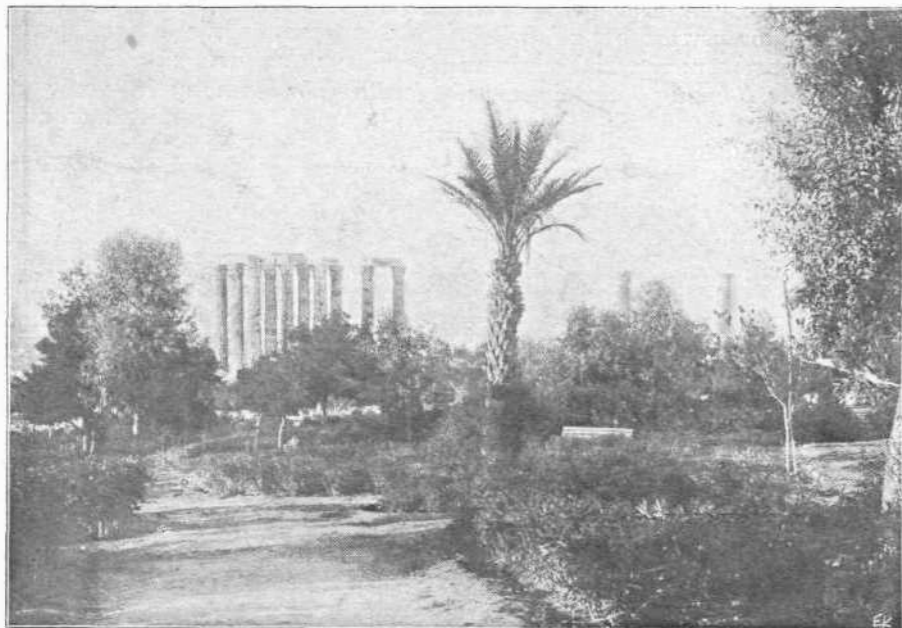
Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1837

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΠΟΛΙΣ ΤΟΥ ΘΗΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Αιὰ νὰ κατανοηθῆ ὁποία τις ἦτο ἡ κατάστασις τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ὁποία ἡ ἐπιγενομένη πρόοδος εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναπαρασταθῇ δι' ἀμυδρᾶς περιγραφῆς ἡ πόλις αὕτη κατὰ τὰ πρῶτα τῆς ἐλευθερίας ἔτη. Ἀτυχῶς ἐλλείπουν λεπτομερεῖς περὶ τῶν τότε Ἀθηνῶν περιγραφαί, αἱ ὁποῖαι θὰ παρείχον τὴν ἀληθῆ αὐτῶν εἰκόνα. Οἱ σύγχρονοι μὲ τὰς Ἀθήνας τοῦ 1830-33 Ἕλληνες, γράφοντες διὰ τὴν πόλιν τοῦ Θησεῶς, ἠσυχολήθησαν μόνον μὲ τὸ πολεμικὸν μέρος ὡς διεδραμάτισεν εἰς τὸν ὑπερ-ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἐλάχιστα δὲ ὠμίλησαν καὶ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς ὑπὸ οἰανδήποτε ἄλλῃ ἐποχῇ οὔτε στατιστικὴν τινα πληροφορίαν μετέδωκαν μέχρις ἡμῶν.

Ὀλίγοι τινὲς μεταγενέστεροι προσελάθησαν ἀπὸ ἀρρηγῆσις τῶν γηραιότερων καὶ διὰ περισυλλογῆς πληροφοριῶν διεσπαρμένων ἐδῶ κ' ἐκεῖ νὰ διασώσουν περιγραφικῶς τινὰ εἰκόνα τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰ τελευταῖα τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τὰ πρῶτα τῆς Ἑλληνικῆς ἀναγεννήσεως ἔτη. Ἐγραψαν καὶ περιηγηταὶ ξένοι πολλὰ περὶ τῶν τότε Ἀθηνῶν ἄλλ' οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐπισκεπτόμενοι τὸ κλασικὸν ἔδαφος προσήλθον τὸ ὄμμα των εἰς τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα καὶ ὄνους τῶν ἀνέπλιατε

ΑΠΟ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΑΘΗΝΑΣ — ΤΟ ΖΑΠΕΙΟΝ

μόνον τὸ ἀρχαῖον ἄστυ. Ἡ σύγχρονος πόλις ἐλάχιστα προσεῖλκε τὴν προσοχὴν των, προσέχοντες δὲ εἰς αὐτὴν ἐπραστον τοῦτο μόνον ἵνα θρηνησῶν τὴν ἐπιγενομένην καταστροφὴν. Διὰ τοῦτο ὀλίγοι ἐκ τῶν περιηγητῶν μεταδίδουν εἰς ἡμᾶς εἰδήσεις ἀσφαλεῖς καὶ θετικαὶς περὶ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ 1830-34. Οὕτως ὁ Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς καὶ ἱστορικὸς Μισῶ, ὁ ἐπισκεφθεὶς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1830, λέγει: «Ὀὐδεμία ρύμη σφίζεται, οὐδεμία ὁδὸς κεχωραγμένη» διὰ συντριμματῶν διεσπαρμένων ἐβαίνον ἀτραπὸν σχηματισθεῖσαν εἰς τὸ μέσον ἐρείπιων ἠναγκαζόμεθα εἰς ἕκαστον βῆμα νὰ ὑπερηδῶμεν σωροὺς πετρῶν, τμήματα τοίχων, σπονδύλους κίονων κειμένων

χαμαὶ ἐν τῇ κόνῃ...» Καὶ ἀλλαγῶν: «Δὲν ὑπάγει πλεόν τῶρα οὔτε ὁδὸς, οὔτε δημοσία πλατεία, οὔτε κηπος, οὔτε μοναστήριον, οὔτε ἐκκλησία». Ὁ δὲ Δ. Σουρμελῆς: «Ἐπιστρέψαντες (οἱ Ἀθηναῖοι) εὗρον τὴν πόλιν ἐρείπιον, ἐκτὸς τῆς οἰκίας τοῦ Μετροῦδδ καὶ τινῶν ἡμιφθάρτων Σημειοσθῶν δὲ ὅτι κατὰ Ἰόνιον ἐγένετο πυρκαϊὰ κατὰ τὸν εἰλαιῶνα ὅπου ἐκίασαν ἐπέκεινα τῶν 50,000 δένδρων». Καὶ ἡ κατάστασις αὕτη διήρκεσε μέχρι τοῦ 1834 διότι, ὅσον καὶ ἐν τῷ μεταξύ ἂν ἐκτίσθησαν οἰκίαι, ὑφίστατο ἀκόμη τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῆς

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
Δημογέρον.

J. Mährlen ὑπολογίζει εἰς 7,200 τὰς ἐντελῶς κατηρειπωμένας οἰκίας, ὧν οἱ καταπεσόντες τοῖχοι εἶχον κατακαλύψει πάσας τὰς ὁδοὺς καὶ καταστήσει ἀδιαβάτους, οἱ δὲ ἱστάμενοι ὄρθιοι ἠπειλῶν καταπτώσιν. Ὅδοι δὲν ὑπῆρχον ἐν τῇ κυρίᾳ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως, ἀλλὰ μόνον ἀτραποὶ διὰ σωρῶν χωμάτων. Οἱ κάτοικοι μὲν ἀνῆρχοντο εἰς 12,000, οἰκοῦντες ταπεινάς καλύβας, οἱ πλείστοι μαγειροῦντες ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἀσχοῦντες τὰ ἔργα των. Ἡ πόλις ἐν γένει παριστᾷ εἰκόνα ἀπεραντῶν πεδίων καταστροφῆς καὶ ἀναστατώσεως.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ
Πρῶτος Δήμαρχος Ἀθηναίων (1835).

Ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ 1834 οὐδόπως διαφέρει τῆς τοῦ 1830, τὴν ὁποῖαν μᾶς δίδει ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Μισῶ μὲ τοὺς ἐξῆς λόγους: «Διὰ μέσον ἐρείπιων ὁ Ἀλβανὸς οὗτος, χωρὶς νὰ μᾶς ἀπειθῆναι λέξιν μᾶς ἔφερε κατ' εὐθείαν εἰς τόπον κατελιγμένον ἀπὸ ἀθλίας καλύβας, ἀπὸ ὑπόστραγα κατεσκευασμένα μὲ σανίδας καὶ τὰ ὁποῖα ὀνομάζον μαγαζεῖα...»

Νεώτερος δὲ τις Ἕλλην συγγραφεὺς λέγει: «Ἐν ἔτει 1834 αἱ Ἀθήναι ἐρητύθησαν πρωτεύουσα τοῦ νέου βασιλείου ἄλλ' ἢ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἐλείπειν ἐκ τῶν οἰκιῶν τῆς δύο ἡσαν κατοικήσιμοι, καὶ τὴν μὲν καθεῖξεν ὁ Βασιλεὺς, τὴν δὲ ἡ Ἀντιβασιλεία καὶ τὰς ἀθλίας καλύβας των, ὅπου ἔξω ἐπισεσωρευμένοι, οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δέ, τετρακισχίλιοι μὲν κάτοικοι, διέσχον ὁδοὶ στεναὶ καὶ ρυπαραὶ, ἔλη ἀνεδίδον πανταχοῦ ἀναθυμιάσεις δηλητηριώδεις καὶ πον ἐφραίνοντο ὀλίγα ξηρὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἠθέλε τις ἐκλάβει ἀντὶ πάλλον».

Ὅσον καὶ ἂν ὑποθεθῶν ὑπερβολικαὶ αἱ τοιαῦτα περιγραφαὶ δὲν δύνανται νὰ ἀπέχον τῆς ἀληθείας, διότι πάσαι συμπίπτουν εἰς τὸ γεγονός ὅτι αἱ Ἀθήναι ἦσαν σωρὸς ἐρείπιων. Λέγει μὲν ὁ Δ. Σουρμελῆς ὅτι κατὰ τὸ 1830 «οἱ κάτοικοι ἤρχισαν νὰ κτίζωσι κατοικίας, νὰ οἰκοδομῶσαν ἀποθήκας, ἐργαστήρια,

ΣΤ. ΒΛΑΧΟΣ
Δημογέρον.

νὰ ἐργάζωνται τὴν γῆν, νὰ καλλιερῶσι κήπους, ἐλαιόδενδρα, ἀμπέλους καὶ πᾶν τὸ καρποφόρον...» ἀλλὰ καὶ ὁ ἰατρὸς I. Ρέξερ, ὁ κατὰ Μάϊον τοῦ 1834 ἐπισκεφθεὶς τὸ πρῶτον τὰς Ἀθήνας, γράφει ὅτι «μονήρεις τινὲς κοιμῶσι οἰκίας, περικαλούμεναι ὑπὸ λοφίσκων χωμάτων, λειψάνων ἠρειπωμένων οἰκιῶν καὶ γθαμιλῶν καλύβων, προσέχουσιν ὑπερ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως ὧν τὸ ὕψος δὲν εἶναι πανταχοῦ ἴσον. Διεκρίνετο δὲ ὑπερ ὅλα ταῦτα ὁ ἀριτελής ναὸς τοῦ Θησεῶς. Εἰς τὴν πόλιν βαδίζει τις ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν ὑπεράνω συντριμματῶν καὶ χωμάτων ἐρείπιων παλαιῶν καὶ νέων χρόνων, ἐπὶ λειψάνων τεχνῶν καὶ κατὰ τὸ ἤμισυ πεπρωκότων στύλων. Περὶ δὲ τῆς τότε ἀγορᾶς τῆς πόλεως ἡ τοῦ παλαιῶν, ὡς ὀνομάζετο, ὁ Ρέξερ σημειοῖ, ὅτι συνέκειτο ἐκ παραγῶν καὶ κατηλείων».

Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ
Δημογέρον.

Πόσοι ἦσαν οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀδύνατον νὰ ὀρίσῃ τις ἀσφαλῶς. Ὁ μὲν Μισῶ λέγει: «Ὅταν ἀνήλθον ἐπὶ τῶν ἵππων μᾶς πρὸς ἀναχώρησιν, περιστοιχίζομεθα ἀπὸ ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν πέριξ, τοιτέστιν ἀπὸ τριακόσια ἢ τετρακόσια πρόσωπα πάσης ἡλικίας καὶ τῶν δύο φύλων».

Ὁ ἀριθμὸς οὗτος φαίνεται πολὺ κατώτερος τοῦ πραγματικοῦ, καθόσον οἱ Τούρκοι δὲν εἶχον φέγει ἀκόμη ἐκεῖθεν, οἱ δὲ χριστιανοὶ ἤρχισαν νὰ ἐπανέρχοντο εἰς τὴν πατριὸν γῆν ἂν δὲ λάβομεν ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους τοῦ συγχρόνου Δ. Σουρμελῆ γράφοντος: «Ἐπειδὴ τὰ παρειόμενα τοῦ διαληφθέντος φωτοκόλλου (τῆς 3^{ης} Φεβρουαρίου 1830) ἐπαγγέλλοντο εἰς τοὺς Τούρκους κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν νὰ πωλήσωσι τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν κτήματα των, συνέρρευσαν πολλοὶ ἐκ παντοδαπῶν πόλεων ν' ἀγοράσωσι κτήματα, ὥστε πολλοὶ δυνάμει τῆς ἐνταῦθα ἰδιοκτησίας των καυχῶνται νὰ λέγονται Ἀθηναῖοι».

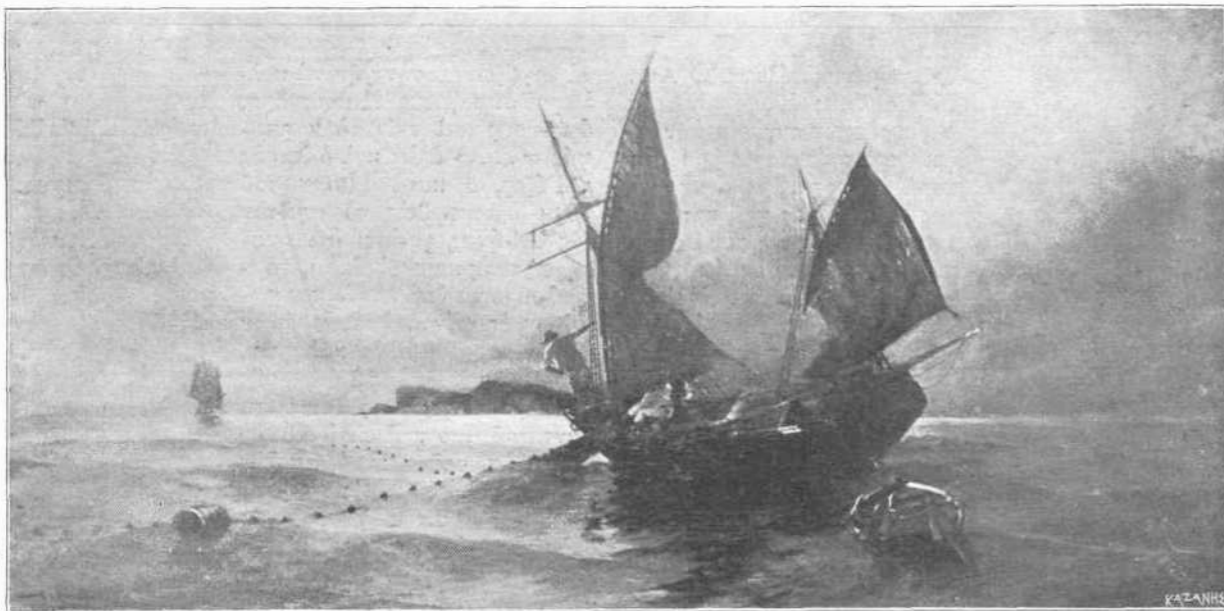
αἱ δύο αὐτὰ πληροφορία προφανῶς συγκρούονται. Οὐδὲ ἦτο δυνατόν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐξδροπραξιῶν νὰ ἀνέρχοντο εἰς τόσον μικρὸν ἀριθμὸν, ἀφοῦ κατ' ἀσφαλῆ ὁποσδήποτε πληροφορίαν οὗτοι ἐν ἔτει 1822 ἠριθμοῦντο εἰς 8645, κατοικοῦντας εἰς 1265 οἰκίας. Ὑπολογίζοντες κατ' ἀνώτατον ὄρον εἰς 4-4 1/2 χιλιάδας τοὺς φονευθέντας καθ' ὅλην τὴν ἐπαναστάσιν καὶ τοὺς ἐκπατρισθέντας χριστιανούς τε καὶ Τούρκους καὶ μὴ ἐπιστρέψαντας εἰς τὴν χώραν των, ἔχομεν ὑπόλοιπον 4 περίπου χιλιάδας κατοίκων καὶ ὁ ἀριθμὸς οὗτος φαίνεται μάλλον πλησιάζων πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

[Αἱ ἀνωτέρω σελίδες περὶ τῆς καταστάσεως τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν, ὡς καὶ αἱ ἐν τῷ κειμένῳ εἰκόνας, ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Γ. Παρασκευοπούλου «Οἱ Δήμαρχοι τῶν Ἀθηνῶν».]

Ι. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ
ἐκ τῶν πρῶτων Δ. Συμβούλων.

Κ. ΒΟΛΩΝΑΚΗΣ

ΤΟ ΚΑΛΑΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Ο ΕΡΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Εγκάθη χωρίς να ακουσθή ὁ συνειδημένος θόρυβος ὅταν ἡ Πατρὶς ἢ ἡ Σκέψις ἢ ἡ Τέχνη «στερώνται» ἐνὸς ψευδοπορήτου των. Ἐγκάθη ὁ Βολωνάκης μέσα εἰς σιγήν τὴν ὁποῖαν θὰ ἠθέλωμεν νὰ ἦτο ἡ σιγή τοῦ πένθους, ἀλλὰ δὲν εἶνε παρὰ ἡ σιγή ἢ ὁποῖα συνοδεῖται κάθε ἀληθινῆν ἀξίαν, τὴν ἀξίαν τὴν ἀδόρυβον καὶ ὅταν γεννᾶται καὶ ὅταν δοῖ καὶ ὅταν σβῆνῃ.

Βέβαια ὀλίγοι θὰ ἠκολούθησαν τὴν κηδείαν του εἰς τὸν Πειραιᾶ, διότι ὀλίγοι εἶνε πάντοτε ὅσοι λατρεύουν τὴν Τέχνην εἰς τὸν τόπον μας καὶ ὅσοι νοοῦν τὴν δόξαν χωρὶς πάταγον.

Μεγάλῃ καὶ ἀτελεύτητος καὶ βαθεῖα ὅπως ἡ θάλασσα ἦτο καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Κ. Βολωνάκη πρὸς αὐτήν. Ταραχῶδης σήμερον, ἀπαλὴ αὔριον καὶ ἤρεμος, στοργικὴ ὅμως πάντοτε ὡστε νὰ ξεαίρεται κάθε θέλητρον τῆς γαλιανῆς ἐρωμένης τοῦ τεχνίτου ἀπὸ τοῦ φανερωτέρου ἕως τὸ δυσδιακριτώτερον.

Ἡ δόξα τῆς πρώτου. Ἡ μεγάλῃ τῆς δόξα τῆς Σαλαμῖνος. Δυνατὸν ποῦμα πρὸς τὴν θάλασσαν τὴν μαγομένην, τὴν καταπίνουσαν κολοσσούς καὶ ἀνθρώπους, τὴν χαρίζουσαν νίκας.

Ἐπειτα σιγὰ σιγὰ ἔγραψεν ὁ ποιητὴς τὴν ὁρμήν τῆς, τὴν γαλήνην τῆς, τὸ μειδιάμα τῆς.

Τὸν πρώτον παφάρορον ἐρωτᾶ πού θέλει τὴν ἀγαπημένην

νὰ εἶνε ἡ μεγαλοπρεπὴς εἰς ὅλα τῆς, καὶ ἐπιβλητικὴ καὶ αὐτὸ τεῖνει νὰ δεῖξῃ ὑπερήφανα εἰς ὅλους, ἀκολοῦθεὶ ὁ ἔρωτος πού γνωρίζει νὰ εὐρίσκη θέλητρον ἀγνωστὰ εἰς τοὺς ἄλλους, ὁ ἀληθινὸς πλέον ἔρωτος ὁ κηρύσσων ὅτι εἶνε ἀνεξάντλητος καὶ αἰώνιος.

Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ μετὰ τὸν ἔρωτα τοῦ Βολωνάκη διὰ τὴν θάλασσαν. Εὐρίσκειν εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι τὸ μέγα καὶ ἐπιβλητικὸν εἰς τὴν καλλονὴν τῆς καὶ τὸ ἐδείκνυνε εἰς ὅλους.

Ἄλλ' ἠγάπα ἀκόμη καὶ εὐρίσκειν ἀκόμη θέλητρον καὶ ἔγραφε τὰ χροματιστὰ του ποιήματα, ἐδῶ δι' ἕνα καὶ μίαν μπρατσέραν, ἐκεῖ διὰ μίαν βραδυνὴν ρέμβην τῆς θαλάσσης, ἀλλοῦ διὰ μίαν φωλιτσαν τῆς εἰς κάποιον ἀκρογιάλι μυστικὸν πού ἀναπαύεται ἤσπρα ἢ ἀγαπημένη, εἰς τὰς εἰκόνας πού δημοσιεύομεν, διὰ τὸ καλάρισμα τῶν δικτύων καὶ τὴν παλιόριαν.

Καὶ ὁ ἐρωστὴς τῆς θαλάσσης ἔσβυσε μετὰ τὴν ἀγάπην τῆς εἰς τὴν γητὴν πού δὲν τὴν ἐνοοῦν ὅλοι, διότι ὅλοι δὲν πιστεύουν εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ τεχνίτου.

Ἐσβυσε καὶ δὲν ἀπληρήθη τὴν ἐρωμένην του διὰ νὰ ζητήσῃ ἔξω ἀπὸ τὸν ἔρωτά του κατὰ τὸ ὅποιον θὰ ἐανοποιεῖ ὄχι μόνον τὸν τεχνίτην ἀλλὰ καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ζῆ σήμερα, εἰς τὴν ἐποχὴν μας.

Ἡ ἐποχὴ μας τοῦ ἦτον ἀδιάφορος. Τί σχέσιν εἰμποροῦσε νὰ ἔξῃ μετὰ τὸν ἔρωτα τοῦ τεχνίτου!

ΠΑΛΙΟΡΙΑ

Κ. ΒΟΛΩΝΑΚΗΣ

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΩΛΑΚΕΙΜ Ο Γ'

ΚΩΛΑΚΕΙΜ Ο Γ', ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐκκληρώθη διὰ τὰ κυβερνᾶ τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ἐν χειμῶσι.

Τὸ δεύτερον ἤδη κατέχων τὸν θρόνον, ἐξελέγη τὸν πρώτον Πατριάρχη τὴν 5 Ὀκτωβρίου τοῦ 1878 ἐν ἡλικίᾳ 45 ἐτῶν.

Πέντε καὶ ἡμίσεως ἐτῶν Πατριαρχεῖα ἐδείξε τότε ὅλον τὸ σθένος τοῦ Γενάρχου μας, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τὴν 30 Μαρτίου τοῦ 1884.

Ἀπέσχε τοῦ θρόνου ἐπὶ δέκα ἐπτά ἔτη, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν πέντε πρώτα διήλθεν ἐν Βαφροχωρίῳ τοῦ Βοσπόρου, τὰ δὲ λοιπὰ ἐν Μυλοποτάμῳ τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς

ἐκουσίας ἐξουσίας Ἰωακείμ τοῦ Γ' τὸ Γένος πλειστάκις ἐπόθησε τὸν ἀξίον ἀρχηγόν του. Ὁ πόθος αὐτὸς ἐγέννησεν ἀντιδράσεις, ἀλλ' αἱ ἀντιδράσεις τὸν ἐνίσχυον. Τὸ 1901 ὁ Ἰωακείμ καὶ πάλιν ἐκαλεῖτο ἐπὶ τὸν περιλαμπρὸν θρόνον.

Ὅταν τὸν Ἰούνιον τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἐφάσεν εἰς Κωνσταντινούπολιν αἱ τιμαὶ αἱ ὁποῖαι τῷ ἀπενεμήθησαν ἐκ μέρους τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ καὶ τοῦ Σουλτάνου ἐδείξαν πόσον ὁ Ἰεράρχης ἐτιμᾶτο ἀπὸ ὅλους.

Νῦν ἀπὸ νέας θυέλλας μαστίζεται ἡ Ἐκκλησία.

Ὁ Ὑψίστος ἄς ἐνισχύσῃ τὸν Γενάρχην μας εἰς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἀγῶνα.

ΟΙ ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΦΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΕΞΕΩΝ

Απὸ τὸν βίον τῶν ναυτῶν [τοῦ] περιλάμπρου Ἑλληνικοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Στόλου, μελετημένον τόσον καλὰ ὑπὸ τοῦ Ὑποπλοιάρχου τοῦ Β. Ν. κ. Κ. Σαράφη Πιτζιτιοῦ, μᾶς λύνεται — μετὰ τὴν γνώσιν μαζὺ περιέργων πραγμάτων — διαλεκτικαὶ ἀπορίαι πολλαί.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σαράφη καὶ δι' αὐτὸν μόνον τὸν λόγον, ἔξω ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν καὶ ναυτικὴν ἐπιστημονικὴν του ἀξίαν, θὰ ἦτο πολῦτιμον.

Ἀφίνομεν τὰς ὀνομασίας διαφόρων μερῶν τοῦ σκάφους ἢ ἱστιῶν, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ξενικαὶ καὶ εἶνε ἑλληνιστάται, ὡς ἡ ὀνομασία τοῦ **παπαφίγκου** ἐνῶ αὐτὸς δὲν εἶνε ἢ ὁ ἑλληνιστάτος «παμπαφίγκος» ἐκ τοῦ «παμπαφίγκος» παραγόμενος κατ' ἐπίτασιν.

Τὰ ἀφίνομεν αὐτὰ καὶ ἐρχόμεθα εἰς ἄλλα περιεργώτερα.

«Κάθε κατεργάτης στὸν πάγκο του,»

Εἶνε αὐτὴ παροιμία κοινοτάτη σήμερον τῆς ὁποίας ὅμως ὀλίγοι γνωρίζουν τὴν παραγωγήν.

Οἱ κωπηλάται τῶν πλοίων ἀπετέλουν τὸ λεγόμενον **κάτεργον** ἐπειδὴ ἡ κωπηλασία ἀπετέλει τὸ **κάτω** πρὸς τὴν κίνησιν τοῦ σκάφους ἔργον καὶ διεξήγετο ἀπὸ τοῦ ὑποφράγματος αὐτοῦ, τῶν ἐλατῶν καθήμενων ἐπὶ «παγκαρίων».

Οἱ κωπηλάται ἐλέγοντο **κατεργάται**, φαίνεται δὲ ὅτι τὸ ποῖόν των ἔδωκε τὸ ἐνδόσαμον νὰ περιπέσῃ εἰς κακὴν σημασίαν ἢ χαρακτηριστικὴ τῆς ὑπηρεσίας των λέξις ἢ ἄλλως καὶ καθ' ἑαυτὴν σημαίνουσα τὸν τελευταίαν τάξιν παραγόντων ἐν τῷ πλοίῳ. Ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐνεφανίζετο καὶ διετάσστο ἡ πολεμικὴ ἔγερσις, τὸ **ἀπέλλον**, ὁ ἀρχαιότερος κίραβος διετάσσε μεγαλοφώνως:

«Ὁ πᾶς κατεργάτης [ἄς τρέξῃ] εἰς τὸ παγκαρίον του.»

Ἐξ αὐτοῦ ἡ παροιμία: «κάθε κατεργάτης στὸν πάγκο του», σημαίνουσα τὴν ἀνάγκην νὰ περιορισθῇ ἕκαστος εἰς τὴν ἐμπροσθοῦσαν εἰς αὐτὸν θέσιν ὡς ἐξ ὀρισμένης περιστάσεως.

«Κασσιδιάραι,»

Ἐκτὸς τῶν κατεργαρίων, τῶν πλοίων ἐπεβίβαντο καὶ ὀπλίται φέροντες κράτος ἀπέριττον καὶ ἄνευ τοῦ λοφίου τὸ ὅποιον ἐστόλιζε συνήθως τὰ κράνη. Ἀφοῦ παρενέπεσαν ὁ λόγος ἄς μᾶθωμεν ὅτι, παρὰ τοῖς κατεργάταις, μετὰ φαιδρὸν ὄνομα ἐξαοκατηρίζοντο καὶ οἱ ὀπλίται αὐτοὶ καλούμενοι ἐπισήμως **«Κασσιδιάραι»** καὶ τὸ κράτος αὐτῶν **«Κασσιδίον»**.

«Τοῦ λόγου σας,»

Μάθετε τώρα, πάλιν ἀπὸ τὰ κατὰ τὸν βυζαντινὸν στόλον μας, πόθεν προήλθον φιλοφρονητικαὶ τινες φράσεις καὶ λέξεις τοῦ λαοῦ.

«Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας» ἢ «ὀρισμός σας» λέγει σήμερον ὁ λαός. Ὅντω προσηγόρευον οἱ βυζαντινοὶ ναυβάται τοὺς ἀνωτέρους των, ὅταν ἐκαλοῦντο ὑπ' αὐτῶν: «[Σπεύδω] εἰς τοὺς ὀρισμούς σου», «[Σεβαστός] ὁ ὀρισμός σου». Ὅμοιος παρήχη καὶ τὸ: «[Υπακούω] εἰς τὰς προσταγὰς σου».

«Δουλός σας» λέγομεν σήμερον. «[Εἰμι πάντοτε] **δουλός σου**», ἔλεγον ὁ κατώτερος εἰς τὸν ἀνώτερον του ἀπερχόμενος.

Ἐκεῖνο τὸ κοινοτάτον σήμερον εἰς τὸν λαόν «τοῦ λόγου σας» ἀπὸ τὴν ἐθιμοτυπίαν τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ στόλου ἐπήγαγεν. Ὁ ὑποδεέστερος ὅταν προσηγόρευεν ἀρχηγόν ἔλεγε: **«Τοῦ λόγου [τῆς ἐνδοξότητός] σου»**, ὅταν ὑπαρχηγόν ἔλεγε: **«Τοῦ λόγου [τῆς ἀθθεντίας] σου»**, ὅταν τὸν κυβερνήτην: **«Τοῦ λόγου [τῆς ἀρχοντίας] σου»**, οἰονδήποτε ἀξιωματικόν, **«Τοῦ λόγου [τῆς ἐγγενείας] σου»**, καὶ ὑπαξιωματικόν: **«Τοῦ [τιμίου] λόγου σου»**.

Ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν εἶνε καὶ τὰ σημερινά, «ἡ ἀφεντιά σας» καὶ «ἡ εὐγενεῖα σας».

“Τὸ κολαστό, τὸ γεματάρι, τὸ καρδάμομα,,

Χυδαῖα, θὰ εἰπῆτε, λέξεις. Καὶ ὁμως εἶνε ἑλληνικώτατα. Τὸ κολαστό εἶνε τὸ προϊόν πρόγευμα τῶν ναυτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Αὐτοκρατορικοῦ στόλου. Ἐλέγετο «κολάσον», ὑπονοουμένης τῆς λέξεως «τὴν πείναν». Τὸ ἐλαφρὸν φαγητὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἐκόλλαιε τὴν πείναν, ἐξειλίχθη εἰς «κολάσιον» καὶ ἔπειτα εἰς τὸ σημερινὸν κολαστό.

Τὸ γεματάρι, λέξις τῶν σημερινῶν οἰνοφύλων, βυζαντινὸν καὶ αὐτό. Ἐσημαῖνε τὸν οἶνον—ρητινίτην κατὰ προτίμησιν—ὅστις ἐδίδετο εἰς τοὺς βυζαντινοὺς ναύτας τὴν μεσημβριάν εἰς

Ο ΕΥΝΟΥΧΟΣ.—Εἶνε ἀπὸ τὰ προτόλαια, δυνατὸν ὁμως, τοῦ ἐν Παρισίῳ θριαμβησαντος γλύπτου μας κ. Γ. Δημητριάδου, ὁ «Εὐνούχος». Τώρα δὲ ἔσται κλιμακωτῶς μετὰ ἄλλα δυνατώτερα τοῦ ἔργου θησαυρίζεται εἰς τὸ Σαλὸν τῶν Παρισίων, ὅπου ἐκτελεσθήσεται. Μετὰ τὸν «Εὐνούχον» πρὸ ἑτῶν εἰς τὴν Ἐκδοσὶν τοῦ «Πανασσαῶ» ἐβίβησεν, θὰ εἴνητο αὐτὸ ὅπου ἐγένετο, ὅτι θὰ τῷ ἠγορεύοντο αἱ πάλαι τῶν μεγαλειωτέρων ἐκδόσεων.

γεματάριον, ἐνῶ τὸ ἀπόγευμα ἐδίδετο εἰς ἡμικύβελλον, τὸ μισόν, τὰς πρωϊνάς δὲ καὶ νυκτερινὰς ὥρας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὡς «ποτὸν τοῦ καρδάμωματος.»

“Καλντερίμ,,

Νομίζεται λέξις τουρκικὴ τὸ καλντερίμ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη φιλολογικῆς ἀναλύσεως διὰ νὰ ἴδωμεν ὅτι εἶνε ἑλληνικωτάτη. Ἄρχεται ἂν παρατεθῆ ἡ λέξις δι’ ἧς ἐχαρακτηρίζοντο τὰ μέθη ὅπου ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ «τουρμουνάται» ἐστρατολόγουν τοὺς ἐργάτας τῆς θαλάσσης ἐν ἐπιστρατεύσει, τὰ λιθόστρωτα. Τὰ ὀνόμαζον: καλορρόμια.

“Τὸ σαρί,,

Ἄλλη ὁμοία λέξις τὸ σαρία. Εἶνε λέξις ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸ ὕφασμα τὸ ὁποῖον ἐσφίγγε περὶ τὴν κεφαλὴν τῶν ναυτικῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ κάλυμμα. Οἱ Βυζαντινοὶ τὸ ἐκάλεον **καιοσαρίον**.

“Ἀμπαρόριζα—Πετροπόλεμος,,

Προσχοῦμεν εἰς τὸν ἐξαγνισμὸν τῆς καταγωγῆς χυδαῖον κοινῶς νομιζομένων λέξεων μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἀρχαιοπρεποῦς ἐνὸς παιδικῶν παιγνιδίου, τῆς **ἀμπαρόριζας**. Δὲν εἶνε παρὰ ἡ «ἀμπαρόριζα» τῶν ναυτῶν, ἢ ἐν ὥρας σχολῆς γύρω τοῦ ἀγκυροβολίου παιδιὰ τῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν μία ὁμάς ὑπετίθετο ὅτι ἐφύλασσε τὴν πύλιν φρουρίου, ἐνῶ ἰσοδύναμος ἄλλη προσελάθει νὰ τὴν πλησιάσῃ καὶ νὰ τὴν παραβιάσῃ, ἐπιχολούθει δὲ ἀλληλοκαταδιώξις ὑπὲρ ἐπιπρατίσεως ὑπὸ διαγεγραμμένους ὅρους ἀπομαχίας καὶ αἰχμαλωτίσεως τῶν ἀποτελούντων τὰς ὁμάδας. Ἐν παρόδῳ προσθέτομεν ἐδῶ ὅτι ὁ σήμερον τόσον καταδιωκόμενος ἀπὸ τὴν ἀστynomίαν **πετροπόλεμος** ἦτο καὶ αὐτὸς ὡς ἡ ἀμπαρόριζα πολεμικὴ παιδιὰ τῶν ναυτῶν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ στόλου.

ΠΩΣ ΕΤΡΩΓΟΝ ΟΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ

Ὅτι ἦτο παρομιμῶδης ἡ πολυτέλεια τῆς τροπέης τοῦ Βυζαντινοῦ πλουσίου εἶνε καὶ γνωστὸν καὶ εὐκόλον νὰ συμπεράνῃ κανεὶς, ὅταν ἔχη ὑπ’ ὄψιν του ὅτι τὸ Βυζάντιον δὲν ἦτο ἡ Νέα Ρώμη, ἢ διάδοχος τῆς πόλεως διὰ τοὺς πλουσίους τῆς ὁποίας ἐξεκίνουν στόλοι πρὸς ἀλιεῖαν ἰχθύων καὶ στρατοὶ κνηγῶν πρὸς θήραν πτηνῶν, τῶν ὁποίων μόνον αἱ γλώσσαι θὰ παρετίθεντο.

Περίεργος ὁμως ἀποκαλύπτεται τώρα ἡ βυζαντινὴ μαγειρικὴ μετὰ τὴν κατωτέρω περιγραφὴν γεύματος τῆς ἐποχῆς. Ἀπὸ τὸν ἀτυχῆ Πτωχοπρόδρομον, μεγαλοποιοῦντα βέβαια τὰ πράγματα, ἀφοῦ ὁμολογεῖ ὅτι: Ἐπιθυμῶ καὶ τὸ ψωμὶν καὶ κίταλον καὶ ψύχαν, ἀπ’ αὐτὸν λοιπὸν ἡ περιγραφή, ἡ ἀληθινὰ περιεργος, ἐνὸς βυζαντινοῦ γεύματος.

Πρῶτον διαβαίνει τὸ ἐγχεστον ψηστούλον τουρδάτον, καὶ δευτέρον ἀκρόβραστον μαζει μ’ ἀρβαλισμένον, καὶ τρίτον ὁ ξυνόγλυκος, κροκίτη μαγειρεία, ἔχουσα σάχος, σόσγουδον, καρυόφυλλον, τριψιδιν, ἀμανιτάριον, ὄξος τε καὶ μέλι ἐκ τὰκάντου, καὶ μέσα κείται κόκκινος μεγάλη φιλομήλα καὶ κέραλος τριψιδίματος, αὐγάτος, ἐκ τῶ Ρήγιν καὶ σινιγρίδα πεπανή! ὦ Θεέ μου, μαγειρεία!... Καὶ τέτατον ὀπτούσιμα καὶ ἀπέχει τὰ τριγάνου κομμάτια σνακοζόμματα, τριγύλια μουσταζάτα καὶ διπλοτήγανον παχὴν μεγάλας ἀθερίνας καὶ κίθαρος ὀπτούσιμας ἀκέρητος μετὰ γάρος τὸ καρναβιδὶν ἀνοθεν ὡς κάτω πεπασμένος. Καὶ πάλιν ἀπολάκτιμα μεγάλου λαβραζίου... Μετὰ δὲ τὴν παράθεσιν ὧν εἴρηκα βρομάτων, εἰσηλθὲν, ὁ τοῦ θαύματος, καὶ τὸ μονοκυθρίτιον, ὑπεραθνίζον ὀλιγὸν καὶ πέμπτον εὐωδιάν. Ὅμως, εἰ βοῦλει, μάνθανε καὶ τὰ τοῦ μονοκίθρου. Κραμβιον καρδίας δώδεκα, χονδραὶ καὶ χιονάται καὶ ξυριοτράχληλον παστόν, Κύπρινον παξιμάδιον γλαυκῶς χλωρῶς κἂν εἰσοσιν, ἀπάκιν Βερζητικόν, αὐγά κἂν δεκατέσσαρα καὶ Κρητικὸν τυρίτιον, ἀψιδότυρα κἂν τέσσαρα καὶ Βιάκτιον ὀλιγόν καὶ λίτραν μίαν ἔλαιον, πύπερον φούτζαν μίαν, σκόρδα κεφάλια δώδεκα καὶ τζήρους δεκατέντε ἀπαλαρέα μονοκρούτινος, γλυκὴν κρᾶσιν ἀπάνω.

Τί σύνολον ἀπετελεῖτο ἀπὸ λάχανα, παστά, παξιμάδια, αὐγά δεκατέσσαρα, τυρίον Κρητικόν καὶ ἀνθότυρα, μίαν λίτραν ἔλαιον, δώδεκα σκόρδα, δέκα πέντε τσίρους καὶ μίαν φούτζαν πύπεριον, δὲν γνωρίζομεν.

Γνωρίζομεν μόνον ὅτι ὁ σοφὸς Basier μετὰ τὴν σύζυγόν του, θελήσαντες χάριν ἀρχαιολογικῶν μελετῶν νὰ φάγουν τὸν Ὀμηρικὸν **κνωκῶνα** παρ’ ὀλίγον νὰ συναντήσουν τὸν τυφλὸν ποιητὴν εἰς τὸν Ἄδην. Δὲν συμβουλευόμεν λοιπὸν εἰς τοὺς συγχρόνους σοφοὺς βυζαντινο-γαστρομαργικὰ πειράματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνω συνταγῆς.

Η ΣΕΛΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

“Τὸ καθήκον τῆς γυναῖκος εἶνε ἡ ὁμοιότης, ἀλλ’ ἡ ὁμοιότης εἶνε τέχνη δύσκολος.” ΕΡΕΣΤΟΣ ΠΕΝΑΝ

Η ΚΟΜΗ.— Τὸ χροῦμά της.

Ἐργασι εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον διὰ τὸ ἐκ φύσεως χροῦμα τῆς κόμης. Ἄλλ’ οἶμοι! Τὸ χροῦμα δὲν μείνει αἰώνιον καὶ ἡ βαφή, ἀπ’ ὅπου ἐπήρξε γυνή, εἶνε ἐφεύρεσις τῆς ὁποίας κάμνομεν χρῆσιν διὰ νὰ συγκρατήσωμεν τὴν φεύγουσαν νεότητα ἢ—καὶ αὐτὸ εἶνε ἀνεκὰθεν ἐν χρῆσει— διὰ νὰ καλλυνθῶμεν περισσότερο.

Ἀπὸ ἀνημονεύτων χρόνων, ὡς ἀνεκείνωσαν εἰς τὸ Γαλλικὸν Ἰστοιτοῦτον ὁ ἀνατολιστῆς κ. Στανιόλαος Ζουλιέν, οἱ Κινεζοὶ κατέχον τὸ μυστικὸν νὰ μεταβάλλουν τὴν νεότην καὶ τὴν ξανθὴν κόμην εἰς μαύρην διὰ φαρμάκων καὶ ἰδιαιτέρως τινὸς διαίτης.

Αἱ Ρωμαῖαι καὶ αἱ Ἑλληνίδες ἔβαρον τὴν κόμην των καὶ ἰπέσχον πλείσται συνταγαὶ βαφῶν μαύρων, ξανθῶν καὶ ξανθῶν. Εἰς τὴν Ρώμην μάλιστα—δὲν παραλείπω εὐκαιρίαν νὰ πειράξω τοὺς πάντοτε ἐπὶ οὐκαρικοῦ περιάξοντες τὰς ὁμοφίλους μου ἄνδρας—εἰς τὴν Ρώμην λοιπὸν ἔβαρον τὴν κόμην των καὶ οἱ ἄνδρες δώσαντες τὸ παράδειγμα τοῦ Αὐτοκράτορος Κομοδίου. Εἰς νεωτέρους χρόνους ἡ βαφή θυμαμβεῖει πάλιν, Φίλιππος δὲ ὁ Καλὸς ἴδουσε τὸ ἱστορικὸν γέννημα τοῦ Χρυσῶς Λέγματος εἰς τὴν τῆς ξανθῆς κόμης μιᾶς εὐνοουμένης του διὰ νὰ δόσῃ ἀφορμὴν νὰ μὴ μείνῃ πλέον ἄβαφος κόμην εἰς τὴν ἐποχὴν του.

Σήμερον ἡ βαφή, τόσον ἢ πρὸς κάλυψιν τοῦ γήρατος ὅσον καὶ ἢ πρὸς ἱκανοποίησιν ἰδιοπροσίας, εἶνε κοινοτάτη, ἐδῶ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας πολλὰ τέως ἄλλον χροῦματος κόμην ἐνεφαιόθησαν ξανθαί. Τὰ δουσιγγήματα τὰ προσεχόμενα ἀπὸ βαφῆς κατεσκευασμένα ἐκ διαφόρων ὀξέων εἶνε συνηθιστά, ἂν δὲ ἡ δεσποινὴ Ἄννα Μάρς, ἡ διάσημος ἠθοποιὸς τῆς Γαλλικῆς Κομωδίας, ἀπέθανεν ἐν μιᾷ νυκτὶ εἰς τὰς 20 Μαρτίου 1847 ἐκ τῆς χρήσεως βαφῆς τινος τῆς κόμης, ἀλλὰ καὶ κεφαλαλγία καὶ ἀπᾶνιαι καὶ ἐξουδιήματα τοῦ προσώπου καὶ δόσποναι καὶ ὀφθαλμίαι καὶ νεφροίτιαι καὶ δηλητηριώσεις προσεκήλησαν ἀπὸ τῆς διαφόρου βαφῆς. Παρ’ ὅλα ταῦτα εἶνε μεγάλη ἀλήθεια ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γράφει ὁ δόκτωρ de Lusi: «Ὅ, μὴ δῆποτε καὶ ἂν εἴπωσαν οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ σοφοὶ τίποτε δὲν ἰσχύει κατὰ τῆς μόδας.»

Εἶμαι λοιπὸν ἠραγασμένη νὰ παραθέσω συνταγὰς βαφῶν: **Μαύρη**.—Ὁ νιτρικὸς ἄργυρος (nitrate d'argent) καὶ τὸ πυρογαλλικὸν ὀξύ (acide pyrogallique) εἶνε αἱ μάλλον ἐν χρῆσει οὐσίαι.

Πίνετε τὰς τρίχας μετὰ σάπωνα καὶ ἀφισατέ τας μίαν ὥραν νὰ στεγνώσουν. Μετὰ τὴν βαφὴν πλύνετε τὴν κεφαλὴν μετ’ ἔδωρ εἰς τὸ ὁποῖον ἔπιτετε ἄλας, διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ βαφή τοῦ δέρματος.

Table with 2 columns: Ingredient name and quantity in Grammes. Includes Nitrate d'argent (5), Acetate de plomb (1), Eau de roses (100), and Eau de Cologne (1).

Γίνεται ἐπίσης χρῆσις καὶ δύο ὑγρῶν ἐν συνδυασμῶ. Ἴδου αὐτὰ:

Table with 2 columns: Ingredient name and quantity in Grammes. Includes Ygron 1: Nitrate d'argent cristallise (5), Eau distillee (50), Ygron 2: Acide pyrogallique (3), Eau distillee (40), and Esprit de vin rectifie (10).

Καὶ ἄλλος συνδυασμός:

Table with 2 columns: Ingredient name and quantity in Grammes. Includes Ygron 1: Sulfure d'ammonium (50), Soluté de potasse au 1/20 (12), Eau distillee (30), Ygron 2: Nitrate d'argent (4), Eau distillee (60).

Διὰ μιᾶς βούρτσας βρέχετε μετὰ τὸ πρῶτον ὑγρὸν τὴν κόμην καὶ τὴν ἀφίνετε ἐπὶ 15-20 λεπτά. Ἐπειτα βρέχετε τὴν κόμην μετὰ τὸ ἄλλο ὑγρὸν μετὰ ἄλλην βούρτσαν. Πίνετε πρότερον τὰς τρίχας μετὰ σάπωνα. Ἡ κατὰ χρῆσιν τῶν βαφῶν αὐτῶν προκαλεῖ ἐρεθισμὸν τοῦ δέρματος καὶ ἐκζεμα **Ξανθὴ**.—Τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν βαφὴν τῆς ξανθῆς κόμης κατέχει τὸ ὀξυγονοζῶν ὕδωρ (Eau oxygenee) τοῦ ὁποῖου τὸ σοβαρώτερον ἀποτελεσμα εἶνε ὅτι καθαρίζει τὰς τρίχας εὐθραπέτως. Πρέπει νὰ μεταχειρίζηταις τὴν βαφὴν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κατὰ συνέχαιαν.

Ἴδου μία συνταγὴ ἀνοικτοῦ ξανθοῦ χροῦματος. **Eau oxygenee** . . . . . 200 Grammes Διαβρέχετε τὰς τρίχας μετὰ σπῆγγον βουτηγμένον εἰς τὸ ὑγρὸν αὐτό. Ἄλλη συνταγὴ δι’ ἐρυθροῦ ξανθοῦ χροῦματος.

Table with 2 columns: Ingredient name and quantity in Grammes. Includes Rhubarbe pulverisee (150) and Faire infuser dans vin blanc (500).

Ἀφῆσατε τὸ ὑγρὸν νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ τὸ ἥμισον καὶ διαβρέχετε τὴν κόμην μετὰ σπῆγγον βουτηγμένον εἰς αὐτὸ ἀφίνετε τὴν δὲ ἔπειτα νὰ στεγνώσῃ.

Καὶ τρίτη βαφή διὰ χροῦμα **Χρυσόξανθον**: Ἐργασι φύλλον κἂνθης (feuilles de henné). Πλύνετε μετὰ σπῆγγον βουτηγμένον εἰς τὸ ἔγχυμα. Ἐὰν θέλητε νὰ ἐπιτύχητε χροῦμα μαύρον, καστανόν, σατὴν ἀνοικτὸν, ποιδραρίζετε ἢ τρίβετε τὰς τρίχας μετὰ **rouge d'indigo**. Ἐκθῆτε ἔπειτα τὴν κόμην ἐπὶ ἡμίσιον ὥραν εἰς τὴν ἐπενεύγουσαν ὕδατιμαῖον. Αἱ δύο οὐσίαι συνδυάζονται καὶ τὸ χροῦμα εἶνε κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥτιον βαθὺ ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῆς οὐσίας ἧς ἐγένετο χρῆσις.

Table with 2 columns: Ingredient name and quantity in Grammes. Includes Eau de roses (120), Eau de cologne (10), and Acide pyrogallique (3).

Πίνετε τὰς τρίχας μετὰ τὸ ὑγρὸν αὐτὸ ἢ τρίβετε τὴν κόμην μετὰ τὴν ἐξῆς πομιάναν:

Table with 2 columns: Ingredient name and quantity in Grammes. Includes Huile d'olives de Nice (100), Cire blanche (50), and Charbon de penflier porphyrisé (25).

Τελικὴ συμβουλή.— Μὴ μεταχειρισθῆτε καμμίαν ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω βαφῆς. Μὴ πλαστογραφῆτε τὴν φθὸν διότι τιμωρεῖ αὐτὴ τὸ ἔγκλημα.

ΓΥΝΗ-ΤΑΣΙΣ.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ῥωμαῖοις ὁ μέγιστος τῶν ἐπαίων δι’ ἐγενήθη γυναῖκα ἦτο ὅτι οἰκονοεῖ καὶ ὑφαίνει—Domum mansit, lanam fecit,—εἰς τοὺς χρόνους μας δὲ εἶπον τινεὶ ὅτι ἡ γυνὴ ἐδιδάχθη ἀρετὰ διὰν ἔμαθε τόσην χριεῖαν ὥστε νὰ δύναται νὰ ψήσῃ τὸ φαγητὸν τῆς καὶ τόσην γεωγραφίαν ὥστε νὰ γνωρίζῃ τὰ δωμάτια τοῦ οἴκου τῆς. Ὁ λόγος βέβαιον διεκίνησεν

τεν ἦτι ἤθελεν περιορίσῃ τὴν βιβλιοθήκην τῶν γυναικῶν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ εἰς ἐν βιβλίον μαγειρικῆς. Αἱ ἰδέαι αὐταὶ εἶνε τόσον παράβολοι, ὅσον καὶ ἡ γνώμη ἐκείνων ὄντινες ἐδογματίσαν νὰ καταστῇ ἡ γυνὴ ἰση πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀνταγωνιστῆς του μαχομένη πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν κατάληψιν δημοσίων θέσεων, διὰ τιμὰς καὶ πλοῦτην, δηλαδὴ διὰ πᾶν ὅτι καθιστῇ τὸν βίον πάλιν ἐγωιστικὴν καὶ λισσοδῶν. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὴν γυναῖκα νοῦν διὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ καὶ οὐχὶ διὰ νὰ τὸν ἀφίγη νὰ μαρτυρεῖται θῆλει νὰ τὸν μεταχειρίζεται αὐτὴ διὰ νὰ παρέχῃ βοήθειαν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ καθημερινῶ-πραγματικοῦ βίου. Πρὸ παντός διὰ νὰ συντηρῇ τὴν τάξιν ἐν τῷ οἴκῳ ἢ ἀτακτος ἢ, ὅπως λέγομεν, ἡ ἀκατάστατος γυνὴ ἐμπνέει ἀηδὴν διότι κατατρίβει χρόνον. Διὰ τὸν ἐργατικὸν ἄνδρα ὁ χρόνος εἶνε χρῆμα, διὰ τὴν γυναῖκα ἡ τάξις εἶνε χρῆμα ἢ τάξις εἰς τὴν γυναῖκα σημαίνει εἰρήνην οἰκογενειακὴν, ἄνετον βίον καὶ εὐτυχίαν. (Ἐκ τῶν τῶν Σμῆλς)

ΤΑ ΠΕΝΙΟΥΑΡ.

Πάρτε σκέδιον, κομμάτι ὀμοφύλλοι μου. Νὰ ἔνα πενιούαρ Παρισίαικο μετὰ πολὺν πολὺν οἶν, ὡς δεικνέη ἡ ἄνω εἰκὼν. Κατασκευάζεται ἀπὸ ποικίλα μεταξωτὰ μετὰ γαρίστια ἀπὸ γλυκοῦ καὶ κορδέλλες βελουδένης. Ἐπὶ τῆς ὁμοῦ καὶ πολυτελεῆς ἔκδοσις. Τὸ ποικίλον ἀνικαθίσταται διὰ μουσοκλίτας ἀραχνοφάντων, τὰ γκαμποὺ διὰ δανιέλλας βελανδίνων καὶ διὰ βελουδάκια μετὰ κορδέλλα λουτζίν. Τὸ χροῦμα ἀφίεται εἰς τὴν διαθέσιν σας. ΜΙΑ

PIERRE LOTTI

ΨΑΡΑΣ ΤΗΣ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος)

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

I

Τὸ τελευταῖον δεικνόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἔτρωγαν μαζί! Ἐἶχον ὄμοιο μίαν νύκτα ὀλόκληρον ἀκόμη καὶ αὐτὸ τοὺς ἡμιπόδις νὰ θλίβονται. Μετὰ τὸ φαγητὸν ἐπῆγαν εἰς τοὺς συγγενεῖς τῶν διὰ νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσῃ ὁ Γιάν καὶ ἐπανήλθον μετ' ὀλίγον διὰ νὰ κοιμηθῶν, ἀφοῦ θὰ ἐξυπνοῦσαν πολὺ πρωί.

Τὴν ἐπομένην ἢ προκίμαία τοῦ Παμπόλ ἦτο γεμάτη ἀπὸ κόπον. Θὰ ἔφευγον δέκα πέντε πλοῖα καὶ ἡ «Λεοπολδίνη», αἱ γυναῖκες δὲ τῶν ναυτῶν καὶ αἱ μητέρες τῶν ἦσαν ὅλοι ἐκεῖ. Ἡ Γκῶδ ἐξεπλήροσε διότι εὐρίσκειτο μεταξὺ αὐτῶν, σὺν γυγος ψαρά καὶ αὐτῇ. Ἦτο τῶσον ὀλίγος ὁ χρόνος ποὺ ἤλασεν ἡ τύχη της, ὥστε δὲν εἶχε καιρὸν νὰ συλλογισθῇ τὴν πραγματικότητα. Καὶ ἔβλεπε τώρα ἄγρια πράγματα. Γυναῖκες, ὥραιας ὡς αὐτὴ μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα, ἀλλὰ καὶ δυστυχεῖς ναῦται, οἱ ὁποῖοι εἶχον υπογράψῃ τὸ συμφωνητικὸν τῶν καταληφθέντες ἔξαρτα εἰς τὸ καπλίον καὶ τώρα ἐπεβίβαντο διὰ τῆς βίας. Αἱ ἴδιαι αἱ γυναῖκες τῶν τοὺς ἐφορῶσαν μαζί μὲ τοὺς χοροφύλακας. Ἄλλους πάλιν, τῶν ὁποῖων ἐφορῶντο τὴν δύναμιν, τοὺς εἶχαν μεθυσθὲν καὶ τοὺς μετεκρίμωτον εἰς τὰ πλοῖα. Ἡ Γκῶδ ἐφοβεῖτο τώρα. Μὲ αὐτοὺς τοὺς συντρόφους θὰ ἐξοῦσον ὁ Γιάν; Καὶ ἔπειτα τί τρομερὸν ἐπάγγελμα τῶν αὐτῶ τοῦ ψαρά, ὥστε νὰ ἐμπνῆ τὸν τρώμον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους; Ἐβγυγῶς ἡ Γκῶδ εἶδεν ὅτι τὸ πλήρωμα τῆς «Λεοπολδίνης» ἦτον ἀληθινὰ ἐκλεκτόν.

Τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως ὁ Γιάν ὕψωσε τὴν γυναῖκα του μεταξὺ τῶν βραχιόνων καὶ ἐνηγκαλιόθησαν ἐκεῖ, χωρὶς πλέον νὰ εἶπουν τίποτε, εἰς ἓνα φίλημα μακρὸν καὶ σιγῆλόν. Ἐπεβίβασθ ὁ Γιάν καὶ τὰ κατὰ παντὴ ἠγοίσθησαν. Ἐκείνος, τὸν ὁποῖον ἡ Γκῶδ ἀνεγνώριζεν ἀκόμη, ἐκινῶν τὸν ναυτικὸν τὸν σκόφον εἰς χωρισταῖον καὶ αὐτῇ, ὡς ἂν ἐλκυσμένη ἀπὸ μαγνήτην, παρηκολούθει περὶ τὸ πλοῖον κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς. Τὸν ἔβλεπε. Ἦτον ἐκείνη ἡ μικρὴ ὀρθία σιλουέττα, ἡ ὁποία διεγράφετο μακρῶς εἰς τὸ κωπηνὸν φόντο. Ἡ «Λεοπολδίνη» ἐγένετο ὀλοὴν μικροτέρα. Ἐνα στιγμὴ ἔπειτα καὶ ἐπὶ τέλους ἐξηφανίσθη. Ἡ Γκῶδ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ σπῆτι της καὶ, παρ' ὅλα τὰ δάκρυα ποὺ εἶχε χύσῃ, ἦτον ἀρεκτὰ θαρραλέα. Τί διαφορά, ἀλήθεια, καὶ τί θλιβερώτερον κενὸν ἂν ἔφευγε καὶ τώρα ὅπως τὰ ἄλλα χρόνια χωρὶς νὰ τὴν ἀποχαιρετήσῃ καν!

II

Τὸ καλοκαίρι ἐπέρασε θλιβερόν, ζεστό, ἡσυχόν. Ὁ Γιάν τῆς ἔγραψεν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ του θὰ φθάσουν. Εἰς τὸ τέλος Ἰουλίου ἡ Γκῶδ ἔλαβε μίαν. Ἐπληροφόρησε αὐτὴν ὅτι ὁ Γιάν ἦτο καλά καὶ διεβλεπε μεταξὺ τῶν γραμμῶν της μίαν ἀπλὴν ἀλλ' εὐκαρινὴν τρυφερότητα. Ἐδιάβαζε μὲ ἰδιαίτερον ἐνδιαρίστησιν, πολλὰς φορὰς, τὴν ἐπιγραφὴν: **Κυρίαν Γκῶδ, οἰκία Μοάν. Εἰς Πλουμαζελάνεν.** Τῶσον ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη θὰ τὴν ἔλεγον: **Κυρίαν Γκῶδ!**

Ἐγινάσθη πολὺ ἡ Γκῶδ κατὰ τοὺς μῆνας αὐτοὺς τοῦ καλοκαιριοῦ. Αἱ γυναῖκες τοῦ Παμπόλ, αἱ ὁποῖαι κατ' ἀρχὰς εἶχον δυναπιστήν πρὸς τὸ τάλαντόν της, ἐπέστρεψαν τώρα ὅτι ἐροῦσατε θαυμασὰ φορέματα. Ἐγενεῖ ἡ Γκῶδ μὲνίστρα φημισμένη. Ὅτι ἐκέρδιζε τὸ ἐδαφάνα διὰ νὰ καλλοπισθῇ τὸ σπῆτι, νὰ τὸ εἶρη εὐμορφον ὁ Γιάν ὅταν θὰ ἐπέστρεφε. Τὰ ἐπιπλά ἐβρυνόθησαν, εἰς τὰ παράθωρα ἐμῆρικαν τράμα καὶ κουτίνες, ἠγορῶσθησαν νέα σκεπάσματα διὰ τὸν χειμῶνα, ἓνα τραπέζι καὶ καρέκλες. Ὅλα αὐτὰ χωρὶς νὰ ἐγγυχθῇ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον τῆς εἶχεν ἄρισθ ὁ Γιάν καὶ τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ τοῦ δεῖξῃ ὀλόκληρον εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του.

Τὸ βράδι τοῦ ἔπλεξε μίαν ναυτικὴν φανέλλαν μπλέ, μὲ ζεντήματα εἰς τὰ μανίκα καὶ τὸν λαμπόν. Ἐπὶ τέλους αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου ἐφθασαν καὶ τὸ πρῶτον πλοῖον ἐφάνη ἓνα βράδι ἐπιανερχόμενον. Ἡ ἔορτή της ἐπιστροφῆς ἤγασε. Πλήθος ἐτρέφεν εἰς τὴν ἀκτὴν διὰ νὰ τὸ ἴδῃ. Ἦτον ὁ «Σαμουήλ Ἀενού», πάντοτε πρῶτος αὐτός.

Ὁρασιμένα, ἔλεγεν ὁ γέρον πατὴρ τοῦ Γιάν, ἡ «Λεοπολδίνη», δὲν θ' ἀρῆσθῃ. Ἐκεῖ κάτω, τὰ ἔξω ἐγὼ αὐτὰ, ὅταν φύγῃ ἓνας οἱ ἄλλοι δὲν κρατοῦνται.

Ἡ Γκῶδ δὲν ἀπεθαροῦνετο καὶ ἄς ἦλθον ἔπειτα καὶ ἄλλα πλοῖα, χωρὶς νὰ ἔλθῃ ἡ «Λεοπολδίνη». Ἐκαθάριζε καὶ ἐκαλλώπιζε τὸ σπῆτι, καὶ ἐπενοῦσε τὰς ἡμέρας μὲ τὴν ἠδονὴν τῆς ἐπιτροφῆς. Ἐν τούτοις αἱ ἡμέραι ἐπερνοῦσαν. Ἐξηκολούθει ἡ Γκῶδ νὰ φορῇ τὴν τσαλέτταν της καὶ νὰ κατεβαῖν εἰς τὴν ἀκτὴν. Τῆς ἐφάνετο φρικτὸν ὅτι ἐγένετο. Μήπως αὐτὸ δὲν συνέβαινε καθὲς χρόνον; Ἡ «Λεοπολδίνη» ἄλλως τε ἦτο τῶσον καλὸν πλοῖον καὶ εἶχε τόσοσς καλοὺς ναῦται! Ἐπειτα ὁμοῦ, ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τὸ σπῆτι της τὸ βράδι, ἠσθάνετο τὰ πρῶτα σιγῇ τῆς ἀγωνίας. Καὶ ἐφορία διότι ἤρχισεν ἤδη νὰ φοβῆται.

III

10 τοῦ Σεπτεμβρίου. Πῶς ἔφευγαν αἱ ἡμέραι! Ἐνα πρωὶ φθινοπορινόν, ψυχρόν, ὁ ἥλιος ἀνατέλλων τὴν εἶχε νὰ κάθηται ὑπὸ τὸν ναρ-

θηκα τῆς ἐκκλησίας τῶν ναυαγῶν, εἰς τὸ μέρος ὅπου προσήγυοντο αἱ χῆραι. Καὶ ἀνεγίνωσκον ἐκεῖ εἰς τὰς πλάκας τοῦ τοῦτον:

Εἰς ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΓΚΑΟΣ, ΥΒΟΝ, ΠΝΙΓΕΝΤΟΣ Εἰς τὰ ΠΕΡΙΣ ΤΟΥ ΝΟΡΝΤΕΝ-ΦΙΟΡΤ

Ἀνεγίνωσκε μηχανικῶς καὶ παρετήρει μὲ ἀκούσιαν ἐπιμονὴν μίαν κενὴν θέσιν τοῦ τοῦτον, ἡ ὁποία ἐφάνετο ὡς νὰ περιμένῃ. Φοικαλέα ἰδέα τὴν κατεδίωκεν, ὅτι νέα πλῆθὺς θὰ προσετίθετο ἐκεῖ. Καὶ ἔξαρτα — πάντοτε εἰς ἐκεῖνο τὸ κενὸν μέρος τοῦ τοῦτον, τὸ ὁποῖον ἐφάνετο ὡς νὰ περιμένῃ — εἶδε τὴν πλάκα αὐτὴν, τὴν ὁποίαν ἐφραντάζετο. Νέαν πλάκα, μὲ μίαν νεκροκεφαλὴν, μὲ δύο ὁστά στανροειδῶς τεθειμένα καὶ εἰς τὸ μέσον ἓνα ὄνομα, τὸ λατρευτὸν ὄνομα **Γιάν Γκῶδς**. Τότε ἀνορθώθη ἀποτόμως ὠρνήσασα πνιγμένη κρῆνην τρολλῆς.

Βήματα ἠκούσθησαν ἔξω. Ἦρχετο κάποιος. Ἦτον ἡ Φάντ Φλουρῦ, ἡ σύζυγος τοῦ δευτέρου πλοιάρχου τῆς «Λεοπολδίνης». Ἐμειναν ἄφωνοι καὶ αἱ δύο κατ' ἀρχάς. Ἐπειτα εἰσηλθὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐγονάτισαν ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης ὡς ἀδελφαί. Προσηγύοντο καὶ ἔπειτα δὲν ἠκούοντο παρὰ οἱ λαῖμοι τῶν. Ἦρχθησαν ἠσυχώτερα. Ἡ Φάντ ἐβόηθησε τὴν Γκῶδ, ἡ ὁποία ἐτρόλιζε καὶ ἐναγκαλιόθησα αὐτὴν τὴν ἐφίλει. Ἐφῆγαν ἀπὸ διαφορετικῶς δρόμους καθὲς μία.

Μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὰς τελευταίας τοῦ Σεπτεμβρίου ἐφάνη ἐρχόμενον ἐν ἀπὸ τὰ βραδύανατα πλοῖα. Συνήχθησαν ὅλοι εἰς τὴν ἀκτὴν. Ἄλλοι μόνον ὁμοῦ. Ἦτον ἡ «Μαρία Ἰοάννα». Καὶ ἡ Γκῶδ ἐξηκολούθει νὰ κατεβαῖν εἰς τὴν ἀκτὴν, μὲ τὴν τσαλέτταν της, ἀναμεινῶσα πάντοτε, μὴ θέλουσα νὰ πιστεῖσῃ ὅτι ἦτο σύζυγος ναυαγοῦ.

IV

Ἐπέρασε καὶ ὁ Σεπτέμβριος. Δὲν ἔτρωγε πλέον τίποτε· δὲν ἐκοιμάτο. Ἐκάθητο ἀκίνητος εἰς τὸ σπῆτι καὶ ἐφώναζε τὸν Γιάν μὲ τὸ ὄνομά του γλυκὰ καὶ σιγὰ, ὡς ἂν νὰ ἦτο ἐκεῖ κάποιος καὶ τοῦ ἔλεγε λόγια ἐρωτικά.

Καὶ παρήχοντο ὅλοι αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας καὶ ὅλοι αἱ ὥραι τῆς νυκτὸς, ἐνθ' ἐκείνη ἐλογάζαζε ἀπὸ πότε ἐπρεπε νὰ ἔξῃ ἐπιανέθη ὁ Γιάν, καταλαμβάνομένη μετὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς της ἀπὸ φρίκης. Ἐπὶ τέλους δὲν ἤθελε νὰ γνωρίζῃ οὔτε τὰς ἡμερομηνίας, οὔτε τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν.

Ἀπὸ τὰ ναυάρια τῆς Ἰσλανδίας συνήθως ὑπάρχουν μερικὰ ἐνδεξίματα. Οἱ ἐπιανέθοντες εἶδον ἀπὸ μακρῶν τὸ δρῆμα καὶ εἶχον συντριμμένα, ἐν πτόμα.

Διὰ τὴν «Λεοπολδίνην» δὲν εἶχε γνωστὴ τίποτε. Καὶ περιέμενεν ἡ Γκῶδ ἐν τῇ ἀγωνίᾳ νὰ μὴ γνωρίζῃ ἔστω καὶ ὅτι ὁ Γιάν ἐπῆγῃ.

Δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἦκουσεν ἡ Γκῶδ, ἀγρυπνῶς πάντοτε, βήματα βιαστικὰ ἀνδρῶς, τὰ ὁποῖα ἐπλησίαζον. Ἐσταμάτησεν ἐμπρός εἰς τὴν θύραν της. Ἐκείνος ἦτο! Ὁ Θεὸς! τί χαρὰ! Ἐκείνησεν τὴν θύραν καὶ ἐκίνη ἐπιήθησεν ἀπὸ τὴν κλίνης της καὶ ἐτρέψε μὲ ἀνοικτὰς ἀνάλας διὰ νὰ ἐναγκαλιόσθῃ τὸν ἀγαπημένον. Ἀναμφιβόλως ἡ «Λεοπολδίνη» θὰ εἶχεν ἔλθῃ νύκτα. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐσκέφθη μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς καὶ ἔσχιζε τὰ δάκτυλά της εἰς τὰ καρφία τῆς πόρτας εἰς τὴν λύσασ της νὰ σῶσῃ τὸν σῶστην.

— Ἀ!... Καὶ ἀπισθοχώρησε κατάπληκτος μὲ τὴν κεφαλὴν χαμηλωμένην εἰς τὸ σπῆτος. Τὸ ὡραῖόν της τρολλόν ὄνειρο ἐτελείωσεν. Ἦτο ὁ γείτων Φαντέξ, ὁ ὁποῖος ἐξῆιτε συγγνώμην ὁ πτωχός. Ἡ σύζυγός του ἦτο ἀσθενὴς καὶ τώρα ἐπῆγγοτο ἀπὸ λαμπόν τὸ καὶ παιδικὰ του. Λοιπὸν ἤλθε νὰ ζητήσῃ βοήθειαν, διότι αὐτὸς θὰ ἐπῆγανεν εἰς τὸ Παμπόλ νὰ φέρῃ ἰατροῦ.

Τὸ πρωὶ ἦλθεν ὁ πατὴρ τοῦ Γιάν. Ἀπεκαλύφθη καὶ ἐκάθησε κοντὰ εἰς τὸ κρεββάτι της Γκῶδ. Ἦγωνία καὶ αὐτὸς ἀλλὰ δὲν ἀτηλιζέτο ἀκόμη. Ἦρχετο νὰ παρηγορῇ τὴν νύμφην του. Πρῶτον ὁ τελευταῖος ποὺ ἦλθεν ἔλεγον ὅτι εἰς τὴν Ἰσλανδίαν ἦτο πικρὴ μὲζλη, ἡ ὁποία φυσικὰ θὰ ἐβράδυνε τὸ πλοῖον. Ἐπειτα ἴσως ἐπῆσαν εἰς τὰς νήσους τοῦ Φερεῶ, ἀπὸ ὅπου ἀρχοῦν νὰ ἔλθουν τὰ γράμματα. Τοῦ εἶπε καὶ τοῦ ἴδιου συμβῆ αὐτὸ καὶ ἡ μακαρίτισσα ἡ μητέρα του τοῦ εἶχε τότε κἀμὴ μνημόσινον. Ἐνα τῶσον καλὸν πλοῖον ὅπως ἡ «Λεοπολδίνη» μὲ τέτοιους ναυτικούς ὅπως οἱ ἰδιοὶ της δὲν χάνεται εἰκόλα.

Καὶ ἡ Γκῶδ ἀνέκτησε δι' ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη τὸ θάρρος της, ἐνθ' ἡ γρηὰ Μοάν βλέπουσα τὴν εἰκόνα τοῦ Συλβέστρου της δὲν ἐπίστευε πλέον εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ναυτικῶν καὶ δὲν παρεκάλει τὴν Παναγίαν παρὰ ἀπὸ φόβον.

Ἡ Γκῶδ εἶχε πλέον καταντήσῃ ὄχρα, πολὺ ὄχρα. Συγχύτητα ἐθώπενε τὰ πράγματα τοῦ Γιάν, τὰ ὥραια γαμπρικάτικα του ρούχα, τὰ ὁποῖα ἐξεδίπλωνε καὶ ἐδίσπλωνε ὡς ἂν ματωρῇ.

Καὶ περιέμενε μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Γιάν εὐρίσκειτο εἰς ἐκείνας τὰς μακρινὰς νήσους.

V

Δὲν ἐπανήλθε ποτὶ ὁ Γιάν. Μίαν νύκτα τοῦ Αὐγούστου, ἐκεῖ κάτω, μέσα εἰς μινυιδὴ θόρυβον ἐρωτάσθησαν οἱ γάμοι του μὲ τὴν θάλασσαν. Μὲ τὴν θάλασσαν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε τροφός του ἄλλοτε. Ἀπὴ τὸν ἔκαμε νέον θνῶτον καὶ μεγαλόσομον καὶ τώρα εἰς τὴν ὑπερήφανον ἀνδροκίτητά του, τὸν ἐπῆρε, Βαθὺ μυστήριον ἐκάλυψε τοὺς γάμους. Τὰ παντὴ ἐταράσσοντο ἐπάνω, ὡς ἂν παρατείσματα ἐκτεινόμενα διὰ νὰ κρῖνον τὴν ἔορτήν. Καὶ ἡ μυστικὴ ἐκράνιζε, ἐθορῶβει τρομερὰ διὰ νὰ πνίξῃ τὰς φωνάς. Ἐκείνος, ἐνθιμώμενος εἰς τὴν Γκῶδ, τὴν σαρκινὴν του γυναῖκα, ἠμῆνθῃ παλαιὸν ὡς γίγας κατὰ τῆς ἐνταφίου αὐτῆς νύμφης. Ἐως τὴν στιγμὴν ὅπου ἐγκατελείφθη μὲ ἀνοικτὰς τοὺς βραχιόνους διὰ νὰ τὴν δεχθῇ.

[Τέλος]

ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΙΕΓΓΕΒΙΣ

QUO VADIS?

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

IX

Τὴν τὸν κῆπον ὁ Βινίκιος διηγείτα τώρα εἰς τὴν νεάνια ὁ,τι πρὸ ἡμῶς στιγμῆς εἶχεν ὁμολογήσῃ ἐνώπιον τῶν Ἀποστόλων. Τὴν παραχρῆν τῆς ψυχῆς τὸς μεταβολὰς τὰς ὁποίας εἶχεν ὑποστῆ, τέλος τῆς ἀτελειότητος του θλίβον ὅταν ἀφῆκε τὴν οἰκίαν τῆς Μυριά. Τὴν ἡγάπα καὶ εἰς τὸν Ἀδων καὶ εἰς τὸ Παλατινόν, τὴν ἡγάπα ὅτε τὴν εἶδεν εἰς τὸ Ὀστριανὸν νὰ ἀκούσῃ τοὺς λόγους τοῦ Πέτρου καὶ ὅταν ἠρῶνται παρὰ τὴν κλίνην του καὶ ὅταν τὸν ἀφῆκε. Ὁ Χίλων τοῦ ἀπεκάλυψε τὴν κατοικίαν της καὶ τὸν συμβούλευσε νὰ τὴν ἀρπάσῃ, ἀλλ' ἐμαστῆγασε τὸν Ἐλῆνα προτιμῶν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν χεῖρα της... Ἐδύλογμῆν ἦτο ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποία τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἔμπνευσις αὐτῇ, ἀφοῦ τώρα ἦτο πλησίον της καὶ δὲν θὰ τὸν ἀπέτρυνε πλέον.

Ἦνυμένος ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν ὁ Βινίκιος δὲν ἠδύνατο νὰ τῆς ἐκφράσῃ ὠρασιμένως τὴν ἠσθάνετον. Μάλιστα οὔτε ὁ ἴδιος τὸ ἐγνώριζε. Ἐλαβε τὴν χεῖρα της ἀπὸ τῆς σιγῆς. Τὴν παρετήρει γοητευμένος καὶ ἐπανελάμβανε τὸ ὄνομά της, ὡς ἂν διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι τὴν εἶχεν ἐπανεῖρη καὶ ὅτι ἦτο πλησίον της.

— Λιγία! Λιγία! Τὴν ἠρώτησε τί ἐγένετο εἰς τὴν ψυχὴν της καὶ ὁμολόγησεν ἐκείνη ὅτι τὸν ἡγάπα ἤδη εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Ἀδων καὶ ὅτι, ἂν ἐκ τοῦ Παλατινοῦ τὴν ὠδήγει πάλιν πλησίον του, θὰ τῷ ὁμολόγηε τὸν ἐρωτὰ της καὶ θὰ ἐδοκίμαζε νὰ δεμάσῃ τὴν ὄργην του.

— Ὅταν Παῦλος ὁ ἐκ Ταρσῶν θὰ μὲ διδάξῃ τὰς ἀληθείας σας θὰ βαπτισθῶ καὶ θὰ ἐπαλέθω εἰς τὴν Ρώμην· θὰ ἀναστήσω τὴν φλάν τῶν Ἀδων, οἱ ὁποῖοι ἐπιανέχοντα εἰς τὴν πόλιν μίαν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν καὶ δὲν θὰ ὑπάσχη πλέον ἐμποδίων. Τότε θὰ ἔλθω νὰ σὲ λάβω καὶ θὰ σὲ ἐγκαταστήσω εἰς τὴν ἑστίαν μου. Ὡ, ἀγαπητῆ! ἀγατητῆ! Ὑψωσεν ἐκείνη τοὺς ἀκτινοβολοῦντας ὀφθαλμοὺς της καὶ ἀπεκρίθη: — Τότε θὰ εἶπω: «Ὅπου σὺ Γάιος καὶ ἐγὼ Γαῖα».

Ἡ Μυριάμ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν θύραν καὶ τοὺς ἐκάλεσεν εἰς τὸ γεῦμα. Ἐκάθησαν μετὰ τῶν Ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι τὸν παρετήριον μαγευμένον, βλέποντες εἰς αὐτοὺς τὴν νέαν γενεάν, ἡ ὁποία μετὰ τὸν θάνατον τῶν, θὰ ἐξηκολούθει νὰ σπειρῇ τὸν σπόρον τῆς θρησκείας τῶν. Ὁ Πέτρος ἔκοψε καὶ ἠλόγησε τὸν ἄρτον. Ἐφ' ὅλων τὸν μορφῶν ἐξωροφρῆσε ἡ μακαριότης.

— Ἴδε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Παῦλος στρεφόμενος πρὸς τὸν Βινίκιον, ἂν εἴμεθα οἱ ἐχθροὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς χαρᾶς.

— Ποτὲ δὲν ὑπῆρξα τῶσον εὐτυχῆς, ὅσον μεταξὺ σας, ἀπεκρίθη ἐκείνος.

X

Τὴν ἴδιαν ἑσπέραν, μεταβαίνον εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ Βινίκιος εἶδε τὸ φροεῖτον τοῦ Πετρονίου φερόμενον ὑπὸ Βιβνύνιον. Τὸ ἐσταμάτησε καὶ τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐξήγησε ἐνα ἀπὸ τὸν Παλατινόν καὶ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ θὰ ἐνεφανίζετο ὡς μῖμος εἰς τὸ Ἄντιον καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Ρώμην.

— Τὸ ὅτι ἐφαλε δημοσίᾳ ἐσκανδαλίσειν ἤδη. Νὰ σκεφθῇ ὁμοῦ κανεῖς ὅτι ὁ Ρωμαῖος Καῖσαρ θὰ φανῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς μῖμος! Ὁχι! Ἡ Ρώμη δὲν θὰ τὸ ἀνεχθῇ!

— Ἀγαπητὴ μου ἡ Ρώμη θὰ ἀνεχθῇ τὰ πάντα καὶ ἡ Γερουσία θὰ γρησιφῇ εὐχρηστικῶς εἰς τὸν «πατέρα τῆς πατριδος». Τὰ πλῆθη μάλιστα εἰνε ὑπερήφανοι νὰ ἔχουν ὡς γελοιοποιῶν ἓνα Αὐτοκράτορα.

— Ὑπάρχει μεγαλύτερα ταπεινώσεις; — Ζῆς χωριστὰ σὺ, εἶπεν ὁ Πετρονίος ὑψῶν τοὺς ὄμους, ζῆς εἰς τὰς σκέψεις σου, ἄλλοτε διὰ τὴν Λιβύαν, ἄλλοτε διὰ τοὺς χριστιανούς. Δὲν μ' ἐκπλήττει τὸ ὅτι δὲν γνωρίζεις τὴν συνέβη πρὸ ἡμερῶν. Ὁ Νέρων ἐνεμφεθῆ δημοσίᾳ τὸν Πυθαγόραν. Ἐπαῖξε τὸν ὄλον τῆς νεονύμφου. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἄκρον ὅσον τῆς τρολλῆς, δὲν ἔχει οὔτω; Ἐ! Λοιπὸν οἱ ἱερεῖς ἦλθον καὶ τοὺς ἦψωσαν ἐπιπόμως... Ἦμην εἰς τὴν τελευταίαν. Εἶμαι ἄξιος νὰ ὑπερέσω πολλά καὶ ὁμοῦ εἶπα ὅτι οἱ θεοὶ, ἂν ὑπάρχουν, ὄφειλον νὰ τοῦ δεῖξουν μὲ ἐν οἰονδητότε σημεῖον. Ὁ Καῖσαρ ὁμοῦ δὲν πιστεῖτε τοὺς θεοὺς καὶ ἔχει δίκαιον.

Ἐκάλεσαν τὴν Ἐννύνην καὶ τὸν καθαριστὴν καὶ παρετέθη τὸ γεῦμα.

— Ὁ κόσμος δὲν περιορίζεται εἰς τὸ Παλατινόν, εἶπεν ὁ Βινίκιος, καὶ μάλιστα δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἄλλα εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν.

Ἀνιγνίλειν εἶσε τὸν Πετρονίον τοὺς ἀρραβῶνας του μὲ τὴν Λιβύαν. Ἐκάλεσεν ἔπειτα τοὺς δούλους εἰς τὸ ἄτριον, τὸ ὁποῖον ἐγέμισεν ἀπ' αὐτοῦς.

— Ὅσοι, εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὸν ἀτελεύθερον Δέμιαν, ὅσοι ἐδοῦλεσαν εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπὶ εἰκόσιν ἔτη νὰ παρουσιασθῶν ἄξιον εἰς τὸν πραιτωρα διὰ νὰ τοὺς ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερίαν. Ἐκαστος ἀπὸ τοὺς ἄλλους θὰ λάβῃ τρεῖς χρυσοὺς καὶ διπλὴν τροφήν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα. Νὰ σταλῇ διαταγὴ εἰς τὰς εἰρητῶν τῶν ἐπαρχιῶν νὰ χαρισθῶν αἱ ποναὶ, νὰ ἀπαλλαγῶν οἱ δεσμῶται τῶν αἰχμαλώτων καὶ νὰ τοὺς τρέφουν καλά. Αὐτῇ ἡ ἡμέρα εἶνε ἡμέρα εὐτυχίας δι' ἐμὲ καὶ θέλω νὰ βασιλεύσῃ χαρὰ εἰς τὸν οἶκόν μου.

Οἱ δούλοι ἐμειναν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιγηλοὶ, ὡσεὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πιστεῦσιν νὰ ὅσα τῶν. Ἐπειτα ὅλοι αἱ χεῖρες ὑψώθησαν καὶ ὅλα τὰ στόματα ἐγέμισαν ἀπὸ ἐπευφημιῶν τῶν ἄτριον. Ἦθελον νὰ πῶσιν εἰς τοὺς πόδας του, ἀλλ' ὁ Βινίκιος τοὺς διέταξε διὰ νεύματος νὰ φύγουν. Ἐπληρώθη χαρὰς ὁ οἶκος ἀπὸ τῆς στέγης ἕως τῶν ὑπογείων.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Ο οιδώνας είνε εκείνος, που ανασταίεται εις τας άρχάς του μηνός με τον κομήτην του και με τας βροχάς του. Και ο οιδώνας χαρακτηρίζει τους Πατέλλους. Διά τον κομήτην δέν έμεινε κανείς που να μη άνησυχήση, ουδέτηση, άγριαση. Διά την βροχήν, ή όλοια καίετορεν την σαρφίδα, έσεισε δηλαδή έν οικονομικόν οικοδόμημα, τοδ όποιον τά έρειπια, άν έρειποθή, δά θάρων όλους μας, δέν ήρρόπησε κανείς έξω από τους άμειώματα ένδιαγερομένους.

Μάς ανταρσάσαν αι παρασιώσεις των Δυνάμεων έπειτα, αι μονομερείς, αι την Ελλάδα θεοοδοία θναίτων της κατωστάσεως έν Μακεδονία και άθωοδοια πάντας τους άλλους. Συνήλθον εις συλλαλητήριον διά τού άδικο. Συνειζάμεν νήφισμα. Και ήνα κολοσοϊον έργον έρχονται να μαιτώσουν όλίγες μύτες κρολογοδοια και μερικιά πόδια άλγοντία.

Και λέραν από την Χάγην, όπου ο κ. Γ. Στροϊτ τόσο θριαμβευτικά μάς άντεπροσώπειονεν, άγγέλλεται περίεργον γεγονός. Τό Συνέδιον, τό Έδαγγελιον της Ειρήνης και της Έδνεχίας τοδ κόσμου έταγγελίζόμενον, έπισκεΐδει τό τέλος των έργασίων του, διότι οι πλείστοι σφεδόν των άντιπροσώπων ήσούφρον εν άδαιθεσίαν, κατόργων και ένηματιομόν κατά τά τηλεγραφήματα.

Ο Αγγίος άξιωματούχος κ. Έλλιοι συλλαμβάνεται από Βουλγάρους κομιτατζήδες εις την Μακεδονία. Τραυματίζεται και τραυματίζεται. Ο κόσμος βοά διά τό Βουλγαρικόν θράσος. Έπειτα οι Βούλγαροι δημοσιεύουν άνακωινωθέν, και κανείς δέν τους διαμνηστέ, ότι ο Έλλιοι ήτο ουνενηνημόσιος μαζί των, ότι άν έτραυματίσε κομιτατζήδες τό έκαμε διά ν' άπατήση τον στρατόν, ότι δέν έτραυματίσθη από Βουλγάρους άλλα από τους στρατιώτας.

Αυτή ανμμιετίζει εις τον όργανισμόν των βουλγαρικων συμμοριών, αυτή άρα ήτοιεΐ, δολοφονεί, άτιμάζει, πυροβολεί και έβρόζει τον πολιτισμόν και αυτή με ύκαλλήλους της έδημούργησης τας φρικαλιότητες της Αγχάλων και των άλλων έλληνικών έν Βουλγαρία πόλεων, κλέφτασα, φονεύσασι άνόμως, άρπάσσασι. Ελικρινάια από τας Δυνάμεις, ελικρινάια και από τους Βουλγάρους. Πατιού ελικρινάια τόση, ώστε δικαίως εκκληΐττεται κανείς πως δέν ειρήνευον ή Μακεδονία.

Και ο έν Κοινοταντινουπόλει Γενόαρχος μας, αιτός και οι άξιοι στρατιώται του ο Μητροπολίται, αιτοί ενδύονται ός πέτρα τον οκαυδάλιον. Πεζώνται, περσιζώνται, άπειδύονται με έξορίας οι Μητροπολίται, άλλα δέν ένδύοντο. Ο Λοιάς έπει: «Δέν φεύγω ζωντανός από την έπισκοπήν μου». Και ο Πατριάρχης ήτέλης να κροΐξη την Έκκλησίαν έν διαγωμό. Από τας διώξεις και τας προσπαθείας τοδ έξεντελισμού άναπηδούν γενναϊότεροι οι Γεόργια μας. Είνε από τό Έθνος που μεγαλώνουν αι ουμφοραί.

Τό γεγονός με τό όποιον κλείω τον μηνιαόν άπολογισμόν μου είνε ενχάριστον. Οι άραφρόνες της Α. Β. Υ. του Προΐκιτος Γεωργίου με την Α. Α. Υ. την Ητοιόκτισσαν Μαχίαν Βουλγαρίαν. Οι Έλληνες άγαπούν τον ναύτην Προΐκιτά των, όπως άγαπούν καιτε λεβέντην. Η χαρά του είνε χαρά όλων μας. ΔΗΜ. ΔΗΜ.

ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΕΝ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙΣ

Τόν Αύγουστον, όπως και όλους τους μήνας, ο λαός τον χαρακτηρίζει με όλίγας λέξεις παροιμιακάς. Έπειδή από του Αύγουστου ο καιρός άρχίζει ν' άποκλίνη εις τό ψυχρότερον ένδημοιουργήσαν αι παροιμιαί:

Ο Αύγουστος έπλάκωσεν, ή άκρα του χειμώνα. Άλλα παροιμια συνδυάζον τό ότι από τον Αύγουστον άρχίζει να γίνεται ψυχρότερος ο καιρός όπως από τον Μάρτιον θερμότερος, έξ ου: Από Μάρτην καλοκαιρι και άπ' Αύγουστον χειμώνας. Η: Από Μαρτιού καλοκαιριάζει κι' Αύγουστον χειμώναζει. Η άλλως: Ηλιό' ο Αύγουστος, πάρε την κάτα σου.

Αντιθέτως προς τας έν παροιμιας μαρτυρίας αυτές περί της άνάρξεως του χειμώνας και της άνοίξεως ύπάρχει ή έξής: Μην' ο Μάρτης καλοκαιρι μην' ο Αύγουστος χειμώνας. Υπάρχον άπ' έτέρου παροιμια ενδύσκουσι κοινά μεταξύ του Αύγουστου και του θερινού Μαΐου, ως ή κατωτέρω παροιμια ή όποια με τά βοριάσματα ύπανίσταται τους έτησιας.

Τ' Αύγουστον τά βοριάσματα τό Μάϊ αναδημοδοιται. Και άλλη τοιαύτη: Ο ήλιος του Μαριού, τ' Αύγουστον τό φεγγάρι.

Ο ήλιος του Μαΐου και του Αύγουστου τό φεγγάρι άπαντώς παρομοιάζόμενα και εις ένδοξικόν άσμα εις τό όποτον ο έπιστρέφον και ενδύσκων νεκράν την μηνιστήν του νέος λέγει εις τον νεκροθάπτην:

Φαίστεό πλατύ τό μήνισμα της, μακρόν για δύο τομάτους και από την δεξιά μεριά ν' άρίσση παραδίσει, να μαινήν ο ήλιος του Μαριού, τ' Αύγουστον τό φεγγάρι.

Άλλά δέν άρκουόν αι παροιμια αυτές εις τον λαόν διά να χαρακτηρισθή ο Αύγουστος. Ίσού και άλλα:

Αύγουστε καλέ μου μήνα, να σουν δυο φροές τό χροόν. Αύγουστος άβροχος, μοΐστος άμειρος.

Η πρώτη ύπανίσταται την κατή τον Αύγουστον συγκομιδήν των περισσοτέρων προσώτων και ή δευτέρα άφορξ την καλλιέργειαν των άμπελων. Έπειδή συνειθίζον άλλοτε οι ένδοξες εργασιήρια όταν όφριμαζεν τό ροδάκινον—περι τά τέλη Αύγουστου—να προσφέρουν άνα έν εις τους εργατάς τον διά να τους ύποδεξουν ότι ήλθεν ή έποχή ν' άρχιση ή νυκτερινή εργασία, παρήχη ή παροιμια:

Εβγήκε τό ροδάκινο, άρχισε τό ρυχέρι. Και τελευταία ή γνωστή παροιμια, ή σημαίνουσα τό άρχαίον: «καιρός παντί πράγματι».

Κάθε πώγμα στον καιρό του κι' ο κοιλός τον Αύγουστο.

ΤΑ ΝΕΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Από 1 Σεπτεμβρίου τά γραφεία της «Εικονογραφημένης» μεταφέρθησαν έν της όδου Λεωνίδα αριθ. 6 εις την επί της όδου Κερύτου ύπ' αριθ. 4 νεώριμον οικίαν Καζάνη, έπισθεν του περιβόλου της Βουλής, παρά τό μέγαρον του Συλλόγου «Παρανασός» και παρά τον Άγιον Γεώργιον.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Εις έπίσημον άκρόασιν του διπλωματικού σώματος ο Μέγας Ναπολέων παραφερνάς έπλησίωσε τον Μέταρνη και λαμβάνον αυτόν από του ένδύματος τον έρωτά μεγαλοφώνως: —Θά μού ειπήτε τέλος πάντων τί θέλει ο ήμέτερος Αύτοκρατορ; —Πρό παντός να σέθεσθε τον προεσθετήν του' άπήνησαν άτάραχος ο Μέταρνη.

ΚΑΤΙ ΕΝΟΣ ΙΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

«Σπούδαζε—έγραψεν ο Κοραΐς— την άνατροφήν του στήθους, ήτις μόνη μορφώνει τους άληθεις άνδρας και τας άνδρεικας γυναίκας, παρά την άνατροφήν της κεφαλής από την όποιαν πλάσσονται οι καταχρηστικώς όνομαζόμενοι χρηστοήθεις και έραστοι και κομφοί άνδραντισκοί».

ΚΑΤΙ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ

Θά ήθελες να είσαι βασιλεύς; έρωτά ο Gellert. Κακή φιλοδοξία κατά την γνώμην μου. Έάν όμως τό έπιθυμείς διακαώς, τίς σε έμποδίζει να λάβης έν σκήπτρον; Έγεις δλόκληρον βασιλείον εντός του έκωτου σου' βασιλεύσει και πρό πάντων κυβέρνης φρονίμως τά πάθη σου.

ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΛΕΣΙΓΓ

—Τι δυστυχής που είμαι! έλεγεν οδυρόμενος φιλόαργυρος προς τον γείτονα του. Μού έκλεψαν άπόφες τον θησαυρόν μου που είχα χωσμένο εις τό περιβόλι μου και εις την θέσιν του έδαλαν ένα άνθεματισμένο λιβον. —Έτσι και έτσι συ δέν θά έκχωμας καμμίαν χρήσιν του θησαυρόν σου' είπεν ο γείτων. Υπόθεσε ότι ο λιβος είνε ο θησαυρός σου και θά είσαι πλούσιος όσην και πρώτα. —Ναι, έγω δέν θά γίνω πτωχότερος, άλλα θά γίνη πλουσιώτερος άλλος. Να γίνη πλουσιώτερος! Μού έρχεται να τρελλαθώ από τό κακό μου!

Αύγουστος μετ' όλίγων του τρίτου έκδοτικού έτους της Εικονογραφημένης παρακαλούνται οι έκ των κ. κ. συνδρομητών αυτής μη έπιθυμούντες να άνακωισώσι την συνδρομήν αυτήν, όπως άγκαίριως είδοποιήσωσι ήμάς, έντα κωνοισόμεν τά της διακερανώσεως.

ΜΙΑ ΑΔΙΚΙΑ

Ίσού και μία άδικια που έκαμεν ο Σίλλερ διά τους άστρονόμους. Η άδικια αυτή μετατρέπεται εις Δικαιοσύνην όταν, άνανηροισκων τις τό άρθρον μας «Ιστορία της κομητοφροβίας», ίξη πόσον παρεξηγήθη ή Έπιστήμη. Έγραψε λοιπόν ο Σίλλερ. Ο οιδώνας, πόσον άμειρος, άπειρος, ήμιστος είσαι, τον μικρολόγον όμως ο τοΐς οΐ ένορε και οΐ κάτω.

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΥ

Ο Αύγουστος έρωτάθη εις την Άμερικην με την έκατονταετηριδα του άτμοπλοίου, και επί τη εύκαιρία αυτή ές μάθουν οι άναγνώσταί μας τά της έφωρσεως. Τό πρώτον άτμόπλοιον, τό «Κλερμόν», τό κατασκευάσαν ο Ροβέρτος Φούλτων και ήτο εύλιον. Περιγράφον τον πρώτον αυτό πλοόν ο Φλέμινγκ έγραψε: «Τό φηνοπλοον του 1807 πλήθος γάσκων έπλάσιονε την όχηγν του ποταμού Ουδσωας έν Ν. Υόρκη και παρετήρη με ήρος ειρηνικόν πλοόν καθελκυθέν πρό ήμισσεσ έτους υπό του Μπρόου Σάιπ, προωρσμενον δά να κινήται άνευ ίστίων και κωπών. Απορία και θαυμασμός όμως κατέλαβε τό παρακολουθούτον τά περιήματα πλήθος, όταν τό πλοόν, έκσφραδονίζον μακρά και άφρισμένα κύματα, ήρχισε διασχίζον τά ήδατα του ποταμού. Έναόν ως να έταλείτο θαλάμη, ήτένις τό πλήθος προς τό πλοόν, έως ότου μετά την παρελευσιν της διατακτικής σιωπής ήχηραι άνευφημια έδόνησαν τον άέρα».

Τό «Κλερμόν» όμως προορσθεν διά την συγκοινωνία Νέας Υόρκης—Άλμπανο έπαθεν έκρηξιν του λέβητος, ή όποια προκάλεσε την άπόφασιν δά μη χρησιμοποιοιούνται πλέον τά άτμόπλοια παρά ως ρημοκλικά πλοικάρια φερόντων έπιθεάτας.

Εις την Εβρώπην τά άτμόπλοια ένκατηγήθησαν άργότερα. Πρώτον εθρσκαίον άτμόπλοιον είνε ο «Κομήτης», είκοσι εσσάσαν τόνων χρηρηκότητος. Ο «Κομήτης» είχε τοτό το ιδιόρροθμον ότι ή κωνοδόχη του ήτο έμοι και ίστίων. Και αυτό έπαθε δυστύχημα. Έδούθηθη.

Τό «Σαδανάι», τό πρώτον άτμόπλοιον όπερ διέπλευσε τον οκεανόν, ήτέχησε και αυτό. Από Σαδάνης εις τό Λίθερπουλ έχρησάθη είκοσι έξ ελοκλήρους ήμέρας, έξ ών τας δέκα όκτώ μόνον έπλευσε με άτμόν.

Τό πρώτον έλληνικόν άτμόπλοιον ήτο πολεμικόν, κατασκευάσθη δά διαρκούντος του Γερου Αγιώνας. Ο φιλέλλην Άστνγξ δι' ύπομηνημάτος του εις τον Βύρωνα ειχεν ύποδεΐξη πόσην ωφέλειαν ήδύναντο να παράσχων εις τον άγώνα τά άτμοκίνητα πλοία, όταν δά έπιστεύθη τό δευτερον δάνειον, παρηγγέλλθησαν εις την Άγγλίαν πέντε άτμόπλοια.

Έκ τούτων έν, ο «Ακαταμάχητος», έκάη κατά τας δοκιμάς, δύο άλλα έσάπησαν εις Λουδνον μη δυνάμενα να πλεύσουν, έν, ή «Επισηέρως», ήλθε μόν εις την Ελλάδα, άλλα μόλις τον Σεπτέμβριον του 1828 και μόν ή «Καρτερία» έχρησάμευση εις τον άγώνα, αυτή έγκανίστασα την άτμήρη νουτιλιαν μας.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

Τριακοντα άρθρα άρθριμαί ο κώδιξ της ένδυμασίας του Πάολο Μοντεγκάτα. Άπ' αυτά μάλιστα μερικιά: Άνθρωπος έχων δέκα πεντάλεπτα πρέπει να θανατώ όκτώ διά την τροφήν του και δύο διά την ένδυμασίαν του. Ανώτερον διά την ένδυμασίαν σου τέσσαρας δραχμάς, πρέπει να θανατώ τρεις διά τά έσωτερικά και μίαν διά τά έξωτερικά ένδύματα. Μία κηλις επί του ένδύματος είνε πάντοτε έπονείστος και τίποτε δέν δύνεται να την δικαιολογήση. Προτιμώτερα έκατόν έμβολώματα παρά μία κηλις. Τό να είσαι δούλος του συρμού είναι αυταρέσκεια. Τό να τον περιφρονής είνε ιδιοτροπία. Πρέπει ή μόν γυνή να κοσμηται, ο δά άνηρ να ένδύεται. Πες συμρός περιφύργων, στενοχωριών, άφαιρών την εικονισίαν, άφαιρεί θγαίαν και εργασίαν. Τόν ράπτην όπως και τον ίατρόν πρέπει ν' αλλάσωμεν όσον τό δυνατόν σπανώτερα.

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

Η κορωνίς του Αύγουστου, ο «Αρχιτέκτων Μάρθας». Άνεδιδάσθη με πολλήν έπιμέλειαν από της σκηνης του θεάτρον του Συντάγματος και

ήρθημας δακάδα συνεχών παραστάσεων. Ο «Αρχιτέκτων Μάρθας» του κ. Παύλου Νυράνα είναι λεπτεπίλετου ύφης δραματικόν τρίπρακτον, με πολλήν πρωτοτυπίαν περί την πλοκήν, με πρωτοφανή λύσην. Άλλ' έκείνο που άφίνα: τας όρσιστέρας έντυπώσεις είναι ή γλώσσα του και αι ήθια του. Γλώσσα άπαλή και ελισθαίνουσα διά μέσου του διασημώτους εις τό αυτή, ήρωμάτα και γλυκύτατα, ο δά διάλόγος του γεμάτος από όρσισ έξάρσεως γλαφυράς. Η Δι' Κοτοπούλη άφάκτος, καθώς και ο κ. Βονασέρας και ή Κ' Παριδου.

Εις την αυτήν γραμμην και ή «Βασίλισσα Σαββα», τό μονόπρακτον άριστοεργηματικόν του κ. Γ. Τσοκοπούλου. Ένα κήθριον άριστοεργημα, τό όποιον δέν θά έκέρδιξε τίποτε παραπάνω έάν άντι του ένδύματος του κ. Τσοκοπούλου έφερα τό του περσέμεν Felice Cavalotti, του συγγραφέως της «Κόρης του Ίσφθα» κ.λ. Πολύ καλά βολύμενο, όπως λέγον, και πολύ κολογραμμένον. Ο κ. Βονασέρας εις αυτό ύπερτέλειος, άλλ' έχασε πολύ τό έργον από την άδελφίαν ύπάρκισιν της Σμάρθγδας—Δι' Χρυσ. Τσοκοπούλη.

Και ή Νεάπολις έσημαίωσεν έπιτυχίως. Η «Μάγισσα» του Σαρδού με την Δ' Τίθερη, τον κ. Παζόδρομον και τον κ. Ταβουλάρη κωνός άνωμορογγήν ως κάτι το θαυμαστόν εις ύπόκρισιν και εις διακόσμον. Έπίσης ο «Πλούταρχος Κορκωράν» του Βέρν, τό σκηνοποιηθέν μυσισόρημα με τον φαντασμαχορικόν τον διάκόσμον, παρά τά άταλείατα κωμικισμένα του, ήρθημας οσιράν παραστάσεων. Είχε εις τον ήλιον, ο όποιος εις όλα τά έργα που άνεδιδασαν έφέτος—εις τους «Βασιλείς έν έξορία», τό δραματικώτατον τέλος του Όθωνος του κ. Πολ. Δημητρακοπούλου κ.λ.π.—δέν έφείσθη θανατών και κόπων, άλλ' έγης και εις τον κ. Γ. Λαγκυδάν, τον σκηνοθέτην του.

Η Νέα Σκηνή άνεδίδασε περί τά μέσα Αύγουστου τον «Ανήροπον της Ημέρας» του κ. Μορσάτην. Μία φάσμα τρίπρακτος με ύπόθεσιν που δέν την έφρατάσθη κανείς έως τώρα και άπ' αύτοής άκόμη τους Γάλλους κομψοδραμάτας, οι όποιοι έξηγήθησαν σχεδόν κάθε ήμα, με τρίτην δά πράξιν τελείαν. Και λέγω τρίτην πράξιν, διότι αυτή είναι τό κωριός έργον και διότι εις τας δύο πρώτας δέν άνεγνώρισαν τον Τριον, τον συγγραφέα του Μαρσωνίου Λόρμου, τον σπαρταριστόν εθιμογράφον.

Εις του Αριώτη τό γραμικώτατον θεάτρον ο κ. Ι. Γικιούρης, ο φιλοτιμώτατος ήμπερσάριος, μάς έφερα την μεγάλην έπερέταν του Καίτη Καλλιγάρη Λουμπάρδο διά οσιράν 27 παραστάσεων. Η «Καίτσα», ή «Όραία Έλένη», «Τά όρσισαθη» κ.λ.π. με τας φαντασμαγορικάς σκηνοθεσίας των, με τας άδελφας Ροζαλίαν, τον κομικόν Οθρσπάνο, τά μπαλέτα των, τό πολυμελές κόρο των και τον πλούσιον ήματιμόν ελκυσαν τον καλήθηρον και τον περισσοτέρον κόσμο, μεταξύ του όποτου οι Ητοιόκτες τακτικά διακρίνοντο. Και ή άθηναϊκή Κοινωνία όφειλε χάρτις εις τον κ. Γικιούρην διά τας άπολώσεις που της παρέσχεν. ΒΡ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Οι Δήμαρχοι των Αθηνών», Γ. Παρασκευοπούλου.—Ογκώδης τόμος εικονογραφημένος περιχομένον άληθινά πολιτοκικλο, ιστορικόν, στατιστικόν και δημολογικόν, συλλεγέντος με ιστορικην κριτικην, με άναδηφής και με τά έρόδια της παρξας, έξεδίδθη από τον παλαιόν διακεκριμένο συνάδελφον και τώρα Γεν. Γραμματέα του Δήμου Αθηναίων κ. Γ. Παρασκευοπούλου. Οι Δήμαρχοι των Αθηνών είνε έργον εις τό όποτον πιστός κατοπτρίζεται ή ιστορία του πρώτου Δήμου του Κράτους και των διαφόρων ύποφρασών του, έργον τό όποτον άπήνησαν εργασίαν πολύμοχθον, διασχάθεισαν ευσυνείδητος, έργον δά φωτίζον τό μέλλον με τά ιστορικά δεδομένα του παρελθόντος, άποκαλυπτικόν εις πολλά και περιεργον. Τό δευτερον μέρος του βιβλίου άναφέρεται εις την ιστορίαν των Δημάρχων των Αθηνών από του 1835, τό δά πρώτον εις τά της Αθηναϊκής Δημογορονίας.

Άν Ιστορία είνε ή παρατάξις γεγονότων με άμειροληψία και μετά έξακριβήσιν, άκόμη δά έξέτασις του ύπό την κρίσιν την ιστορικην ύποβαλλόμενου θέματος από όλας του τας έπόψεις, τό έργον του κ. Παρασκευοπούλου είνε άληθινόν ιστορικόν έργον, συνταχθέν έπειτα από μελέτας πολυποικίλους, αι όποια έξακριβήσων, μέσα από άρχατα και βιβλία, τά άφορώντα τον Δήμον εις όλας του τας σχέσεις, παρέχον κρισις πιστικιάς από τά πράγματα, παρέχον τό ήλικόν δ' έκείνον όστις θά γράψη την ιστορίαν της πρωτοσοσής στενός συνδεσμερήν με τον όλον εθνικόν βίον.

Όλα αι φάσεις των δημοτικων ζητημάτων, των λυθέντων και άλλτων άκόμη, κατοπτρίζονται έν θαυμαστή άκρίβεια εις τό βιβλίον, από της άναπόσεις της δημοτικής δηηρσεσίας έως τό μέγα ζήτημα των οίκονομικών του Δήμου, με στατιστικώς με πίνακας, με όλον τό φως τό ποητόν διά τον ιστοριογράφον.

Αυτά διά τό δευτερον μέρος του βιβλίου τό μεγαλύτερον και άφορών τους Δημάρχους των Αθηνών από του 1835 εις τό 1907.

Τό πρώτον φαίνεται ιστορικώτερον και ως τοιοτόν έπρωτόν. Δέν είνε ιστορικόν. Τοιοτόν είνε τό δευτερον μέρος. Τό πρώτον είνε άφήγησις και τοιοτόν μόνον ήδύνατο και έπρεπε να είνε. Έξήκοντα οσλίως άναγράφουσι: τά της Δημογορονίας από της επί Επαναστάσεως δράσεως της εις τό 1835, φωτισμένας όμως και αυτές ένιαχού με τό ιστορικόν φως, τό όποτον άποκαλύπτει την άρχήν ζητημάτων του Δήμου, οίκονομικών ήθως. Διά τους πολλούς τό πρώτον αυτό μέρος είνε αυτό που θά διεδξή όραϊαν έποχήν Αθηναϊκήν, που θά διεΐξη τας Αθηνάς άνοιχόμενάς κατά του Τούρκου, ένωριτάτα αίσθανομένης την άνάγκην της οργανώσεως και

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΕΝΔΥΜΑ.—Η βυζαντινολογία τό έμελέτησε και αυτό τό ζήτημα: Πός άνεδύοντο αι Βυζαντιναι άρχόντισσαι. Η είςών μας παριστή την δεσποινίδα Λάμπου φέρουσαν τό ένδυμα αυτό, όπως μετά μελέτας τό άνεπαρτίστησεν ο πατήρ της, ο σοφός μας βυζαντινολόγος κ. Σ. Λάμπρος.

ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ.—Η σιηνή εις τὴν ἔρημον τῆς Αἰγύπτου. Ὁ ἥλιος δύει. Τὸ καρβάνι σταματῆ, ἡ καμήλας γονατίζουν καὶ οἱ ἰθαγενεῖς ὀδηγοὶ τὸν κἀνον τὴν ἑσπερινὴν προσευχὴν τὸν εὐχαριστοῦντες τὸν Θεὸν καὶ τὸν Προφήτην διότι ἔζησαν καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Τὴν φωτογραφίαν μᾶς στέλλει φίλος τῆς Εἰκονογραφημένης.

ὀργανομένης, ἀνακνυτούσας ἀπὸ τὴν δουλείαν εἰς συγκινητικὴν κατάστασιν ἐρείπιων, τεινοῦσας ὁμῶς εὐθὺς ἀμέσως πρὸς τὴν πρόδοον.

Αὐτὰ, αὐτὸ εἶνε τὸ βιβλίον τοῦ κ. Παρασκευοπούλου. Ἀπαύγασμα κόπων καὶ κρίσεως ἀσφαλούς, ἐργασία πρωτότυπος καὶ εὐσυνείδητος. — ΕΡ

Υ. Γ. Ἐξεδόθησαν: Κίμωνος Μιχαηλίδου «Σὺν ζωῇ καὶ σὺν παραμύθῳ». Ἐκδόσεις «Παναθηναίων». Ἡλία Βουτερίδη «Ὁ Προσκυνητὴς».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

Οἱ παλαιότεροι μᾶς φιλόλογοι, ὡς τὸ εἰπωμέν με θάρρος, ἦσαν εὐσυνείδητοίτεροι εἰς τὰ ἔργον των, εἰλικρινέστεροι δὲ καὶ διὰ τοῦτο δυνατώτεροι. Εἶνε ὁμῶς καὶ ἀγνωστότεροι εἰς τὴν ἐποχὴν μας, αὐτοὶ οἱ ἀνοίξαντες τὸν φιλολογικὸν ὄρθμον εἰς τὸν τόπον μας.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» θὰ σᾶς τοὺς γνωρίσῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὅπως ἔκαμε καὶ εἰς τὸ παρελθόν. Σήμερον σᾶς παρουσιάζει ὀλίγους στίχους τοῦ Ἀνδρέου Λασκαράτου, τοῦ δυνατοῦ Κεφαλληνος σατυριστοῦ, τοῦ ἐν τῇ ὁρμῇ τῆς ἐμπνευσέως του, δυστυχῶς λοιδορήσαντος καὶ τὸν κληρον καὶ ἀφορισθέντος διὰ τοῦτο, χωρὶς οὐδὲ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀφορισμοῦ νὰ χάσῃ τὸ χροῖμα του. Εἶπε τότε, ὅταν τοῦ εἶπον ὅτι κατεδικάσθη νὰ μείνῃ ἀλυωτος: «Δὲν ἀφορίζανε καὶ τὰ παπούτσια τῶν παιδιῶν μου νὰ μένουν καὶ κείνα ἀλυωτὰ!».

Περὶ τὰς δυσμᾶς τοῦ βίου του, ἡ Ἐκκλησία, πεισθεῖσα πλέον ὅτι ὁ Λασκαράτος ἐπατέθη κατὰ τοῦ κληροῦ διότι τὸν ἐθεώρει παρεκτραπέμενον καὶ ὅτι ἡ σάτυρά του δὲν τὸν ἠμπόδιζε νὰ εἶνε χριστιανὸς ἄγνος, ἀπέσυρε τὸν ἀφορισμὸν τῆς.

Δὲν ἔμεινε τίποτε εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ἀσαφύριστον ἀπὸ τὸν δριμῦν στίχον τοῦ Λασκαράτου.

Εὐχόμενος κάποιον, ἐπὶ τῇ γεννήσει... τοῦ ὄνου ἔγραψε:

«Νὰ σοῦ ζήσῃ τὸ νέο σου γαῖδοῦσι
καὶ τοῦ εἴχομαι ὅσο δόνηται ἀνθρωπιῶ.
Μὰ ὄχι ἀπὸ τῆ γιάγια γιὰτὶ τότε δὰ
εἶνε καλῆτέρα γᾶνε γαῖδοῦσι».

Διαβάστε λοιπὸν ὀλίγους στίχους φέροντας τὴν ἐπιγραφὴν:

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΕΙΣ ΜΠΕΚΡΗΝ

Κλάψετε τοῖσιες κι' ὄρανας Κλουτῆρες.
Κλάψτε Ταβόνες ὄρημες καὶ κλειστέ.
Πουλιὸ γλινκὲς Βαρέλες μὴ γιομίστε.
Κι' ὁ ἀντρασας, ἄχ! χενπᾶ τ' ἄδη τοῖ θῆρες!
Ὁφρου! οὐκῆρες κ' αἰματοβόρες Μοῖρες!
Καὶ τί θὰ γένη ἡ φαμελιά ποῦ ἀφίστε
Ἐσκεπη, ἀλιάνθωσες καὶ δὲ λυπειοθε;
Μπόσιες, Κανάτες, Κοῦτες, καζομοῖτες
Θυγατέρες γλινκὲς τοῦ Μακαρίτη!...
Καὶ σὺ Βαρέλα πάψε ἡ κλάρα φτάνει
Κ' ἔχε ἔγνοια τῶρα ἐοὺ τὸ ἔρημο σαῆτι.
Ἐγᾶλε καὶ βάλ' τον ὠστόσο ἕνα σιεφάνι
Τοῦ πρόπει, ἴε παθῆνος πάει στὴ Λήθη.
«Δὲν ἔξω ἀπὸ νεοῦ» εἶπε πρὶν πεθάνη.

Ἴδοῦ κ' ἕνας ἀπὸ τοὺς μῦθους του:

Εἶχε ἀλλασμένο ὁ Ἐρωτας παιγρίδι,
κ' ἔπῃρε γι' ἄσματά του
Ἀντιὰ γιὰ φαρῆτρα καλαμιδι,
κ' ἔπῃε σιὸ ξέδομά του
δὲν ἄφινε φαρᾶσι
καὶ τάχε τὰ μικρὰ νᾶν τ' ἀφανίσῃ,
δντας ἕνα φαρᾶσι
ἔβγαίνῃ παλικαροῦς νᾶν τὰ ἐγδικήσῃ.
Ἀολάζει, καὶ τραβηῖται
καὶ τρώει τὸ δόλο ἐπεριφανεμένο
μὰ εὐθὺς ἀναγομῖεται
ὅπως ὁ Ἐρωτας τῶχε ἀγριατωμένο.
Ἀν τὸν Ἐρωτα θέλῃς νὰ νικῆσῃς,
φύγε, καὶ μὴ σταθῇς νὰ πολεμήσῃς.
Μ' ἕναν τέτοιον ἐχθρό, θέλ' εἶνε ἀνδρεία
ἢ οικιασμάρα, ἢ φουγῆ, ἢ λιγυφουζία.

ΕΙΣ ΑΙΩΝΙΟΝ ΣΤΙΓΜΑ

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἔτυχε μέχρι τοῦδε ἐκθύμου ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τοῦ Πανελληνίου. Καὶ εἰς τὴν ἐκδήλωσιν αὐτὴν ἔσπευσε, πάντοτε καὶ διὰ λόγων καὶ δι' ἔργων διατρανοῦσα τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς, νὰ ἀνταποκριθῇ μὴ φεισθεῖσα ποτὲ δαπάνης.

Ἐβρέθησαν ὁμῶς καὶ οἱ ἀστοργήσαντες. Οἱ μὴ ἀντιληφθέντες τὴν ἀποστολὴν τῆς κᾶν τὴν ἐθνικὴν, ἀν μὴ τουλάχιστον τὰ ἔξοδα καὶ τοὺς κόπους τῆς. Καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἀθροιστικῶς ἐγγραφέντων καὶ κατόπιν θελησάντων νὰ καταχρασθῶσι τῆς ἐμπιστοσύνης ἡμῶν, παραδίδομεν εἰς τὴν δημοσιότητα, μὴ δυνάμενοι ἄτυχως, ὡς παρ' ἡμῖν συμβαίνει, νὰ προσφύγωμεν εἰς ἄλλο μέσον.

Εἶναι οἱ κ.κ. Α. Ρηγόπουλος ἐν Τύνιδι, Γ. Σακκάς, ἐν Κύπρῳ, ἡ ἐνταῦθα «Δακτὴ Ἐνωσις», ὁ ἐν Βερολίῳ «Σύλλογος τῶν Ἑλλήνων», ἡ ἐν Λευκωσίᾳ λέσχη τῶ «Ἀθηναίων», ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κ. Ε. Ἀρσαντάκης.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ παρακαλοῦμεν καὶ τὸν Ἀλεξανδρεῖα ἱατρὸν κ. Μ. νὰ κανονίσῃ τὸν ἐκ τριῶν λιρῶν λογαριασμὸν του.

Η ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Ἀπὸ τὰ νέα ποιήματα τοῦ Μανσοῦκα, τοὺς ὕμνους τῆς ζωῆς τῆς ἐθνικῆς, εἶνε ἡ ἀνάκδοτος ἀκόμη «Εὐχὴ τῆς μάννας». Ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ θέλου νὰ δημιουργήσουν πατριωτικὴν τὴν ἄδολον παιδικὴν ψυχὴν:

Σῦρε παιδί μου σιὸ καλὸ Καὶ σιην καλὴ τὴν ὥρα Καὶ ντύσου σιοαυτίωτης, Ποῦσαι καλός, κι' εἶσαι γερός, Κι' ἔχεις τὰ χιλία δῶρα Τῆς ζηλεμένης νύτης.	Τὸ χῶμα ἐτοῖτο μὴ ξεχνᾶς Πῶς εἶναι ζυμομένο Μ' ἄλλης γεννιᾶς τὸ αἷμα. Ἐκείνης πρόπει νὰ φανῆς, Παιδί μου ἀγαπημένο, Καὶ γέννημα καὶ θεῖμα.
--	---

Οἱ πρόγονοί σου σοῦδωσαν,
Καὶ μὴν τὸ λημονήσῃς,
Τῆς λευτεριάς τὰ δῶρα.
Σῦρε παιδί μου σιὸ καλὸ,
Κι' ἂν πάλι δὲ γυρίσῃς
Ἐλλογημένη ἡ ὥρα.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ Ν. ΥΟΡΚΗΣ

Δὲν θὰ τὸ ἐπίστευε κανεὶς ἂν δὲν ἦτο ἱστορικῶς βεβαιωμένο.

Αἱ ἀπέραντοι γαῖαι, ἐπὶ τῶν ὁποίων τώρα ἔχει οἰκοδομηθῆ ἡ Νέα Ὑόρκη καὶ τῶν ὁποίων ἕκαστος πῆχυς τιμᾶται ἀντὶ μυθώδους ποσού, ἐπωλήθησαν πρὸ 1609 ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς ἀποίκους εἰς τιμὴν προκαλοῦσαν τὸ μεδίαμα.

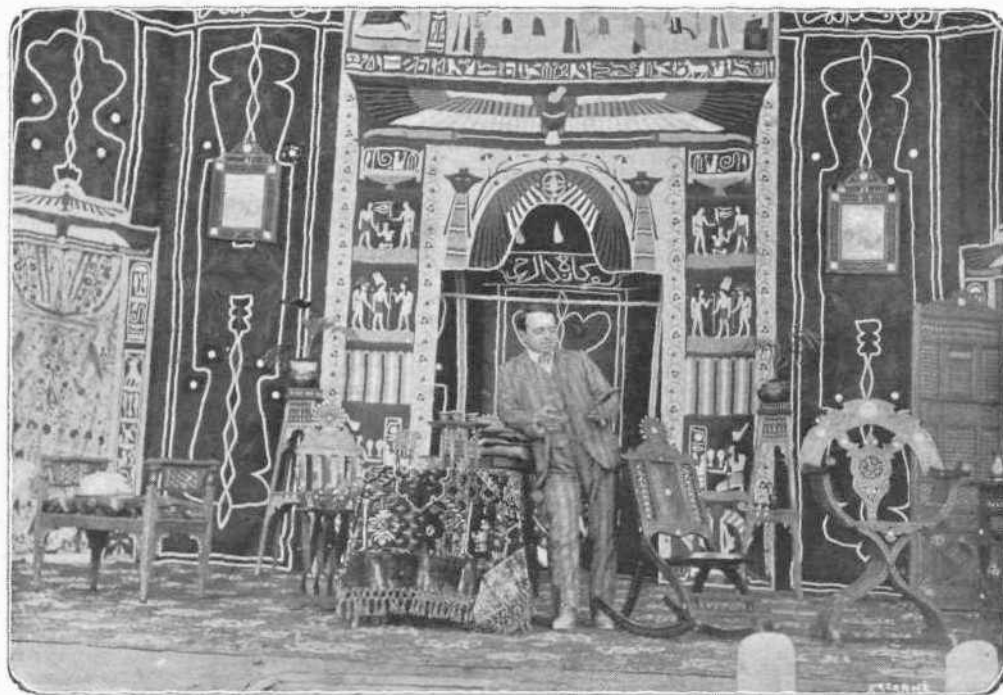
Οἱ κάτοχοί των τὰς ἀντήλλαξαν ἀντὶ 10 ὀσκαμίσων, 30 ζευγῶν περιποδίων, 10 ἔπλων, 30 σφαιρῶν, 30 λιτρῶν πυρίτιδος, 30 τόξων, 30 λεθῶντων καὶ ἑνὸς χαλκοῦ μαγαρικῶ ἰσκέυους.

ΠΡΟΓΟΝΙΚΟΝ ΚΑΛΑΜΠΟΥΡΙ

Ὁ Διογένης ἔλεγεν ὅτι ἀνάτη(πει)ροι πρέπει νὰ λέγωνται ὄχι οἱ τυφλοὶ ἢ οἱ κωφοί, ἀλλ' οἱ μὴ ἔχοντες πείραν.

ΑΚΡΙΤΟΜΥΘΙΑ

— Πότε θὰ φάτε μικρὸ μου; ἐρωτᾷ τὸν μικρὸν τῆς οἰκογενείας ὁ φιλάργυρος παρατείνων τὴν ἐπίσκεψίν του.
— Ἡ μαμά εἶπε, ὅταν θὰ φύγετε σεις.

Ο ΣΑΓΙΩΡ ΕΙΣ ΤΟ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟΝ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΑΚΙ